

RECULL DE PREMSA CAP DE SETMANA

08/07/2013

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

 accesso

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Data	Titular/Mitjà	Pàg	Docs.
06/07/13	FUENTES SE DESPIDE DESDE LA CAMARGA / EL MUNDO (ED. CATALUNYA)	5	1
05/07/13	EL DIARI CRECE 5.000 LECTORES Y HACE MÁS GRANDE SU LIDERAZGO EN TGN / DIARI DE TARRAGONA	6	1
05/07/13	PERIODISME (I 2) / EL 9 NOU (VALLES ORIENTAL)	7	1
06/07/13	'EL PAÍS' Y GRIÑÁN, POR VÍCTOR DE LA SERNA / EL MUNDO (EDICION NACIONAL)	8	1
06/07/13	FABRA NO DESCARTA TANCAR CANAL 9 / EL PUNT AVUI	9	1
05/07/13	LOS PERIODISTAS DEFIENDEN SUS DERECHOS DE AUTOR / DIARI DE TARRAGONA	10	1
05/07/13	VETO A LOS PERIODISTAS / DIARI DE TARRAGONA	11	1
06/07/13	COPE Y SER RETIRAN SUS DEMANDAS MUTUAS / ABC (EDICION NACIONAL)	12	1
07/07/13	manel fUentes tanca el micro / EL PERIODICO DE CATALUNYA(MES PERIODICO)	13	4
07/07/13	FOTOPERIODISMO LATINO / EL PAIS SEMANAL	17	10
07/07/13	Gay Talese, LA VEU DEL PERDEDOR / EL PERIODICO DE CATALUNYA(MES PERIODICO)	27	2
07/07/13	AL YAZIRA TIENE UN COMPETIDOR ISRAELÍ PRIVADO / EL MUNDO (EDICION NACIONAL)	29	1
07/07/13	LA SER Y LA COPE DECIDEN NO HACERSE DAÑO Y RETIRAN SUS DEMANDAS / LA GACETA DE LOS NEGOCIOS	30	1
07/07/13	APAGÓN INFORMATIVO PARA LOS MEDIOS ISLAMISTAS / ABC (EDICION NACIONAL)	31	1
07/07/13	L'OFENSA DEL «CORRE, CORRE,A AVORTAR», EVA PERUGA / EL PERIODICO DE CATALUNYA (ED. CATALA)	32	1
07/07/13	MONSENYOR, JOSEP ROVIROSA / LA VANGUARDIA (ED. CATALA)	33	1
07/07/13	L'ESTIU DE LA FOTOGRAFIA / LA VANGUARDIA (ED. CATALA)	34	1
07/07/13	LA TV DEL FUTURO A TRAVÉS DE INTERNET / EL MUNDO (EDICION NACIONAL)	35	1
07/07/13	MEDIAPRO LLANÇA IMAGINA LAB / LA VANGUARDIA (ED. CAT) DINERS	36	2

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Data	Titular/Mitjà	Pàg	Docs.
07/07/13	HOMBRES INVISIBLES / LA GACETA DE LOS NEGOCIOS	38	1
07/07/13	LA MORDASSA HA TORNAT A EGIPTO, ON CAP MITJÀ NO PARLA DE COP D'ESTAT / LA VANGUARDIA (ED. CATALA)	39	1
07/07/13	ENTRE DOS FUEGOS / EL MUNDO (EDICION NACIONAL)	40	1
08/07/13	IAN HARGREAVES. ASESOR DAVID CAMERON: "NINGUNA LEGISLACIÓN PODRÁ ACABAR CON LA PIRATERÍA DIGITAL" / EXPANSION	41	1
08/07/13	SPOTIFY NO PERJUDICA LA RÀDIO MUSICAL / ARA	42	1
08/07/13	LA DUQUESA LE SALE CARA A TELE5 / EL MUNDO (EDICION NACIONAL)	43	1
08/07/13	LAS PRODUCTORAS QUE CONTRATE CANAL 9 DEBERÁN TRABAJAR ALLÍ Y EN VALENCIANO / EL ECONOMISTA (ED.LUNES) ECONOMIA REAL	44	1
08/07/13	QUIÉN MANDA EN LA NUEVA TELEVISIÓN VALENCIANA / EL ECONOMISTA (ED.LUNES) ECONOMIA REAL	45	1
08/07/13	ALTAVISTA ECHA EL CIERRE / EL PAIS (EDICION NACIONAL)	46	1
08/07/13	EL SIMBÓLICO CIERRE DE LA TV PÚBLICA GRIEGA / EL ECONOMISTA (ED. LUNES)	47	1
08/07/13	DEFINITIVAMENT S'HAN BEGUT L'ENTENIMENT / EL 9 NOU (OSONA I RIPOLLES)	48	1
08/07/13	RÀNQUINGS / ARA	49	1
08/07/13	REVISTES MÉS LLEGIDES A CATALUNYA / ARA	50	1
08/07/13	EGIPTE. L'EXÈRCIT INTENTA CONTROLAR LA PREMSA I EL RELAT DEL COP / ARA	51	2
08/07/13	TVE NO EMET LA PROTESTA D'ESTUDIANTS A WERT PER «MINORITÀRIA» / EL PERIODICO DE CATALUNYA (ED. CATALA)	53	1
08/07/13	LA BBC SUSPENDE SU PROGRAMACIÓN EN 3D / LA GACETA DE LOS NEGOCIOS	54	1

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

SELECCIÓ DE LES NOTÍCIES DEL SEU INTERÈS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Fuentes se despide desde La Camarga

El jueves celebrará una edición especial del programa en el restaurante del espionaje

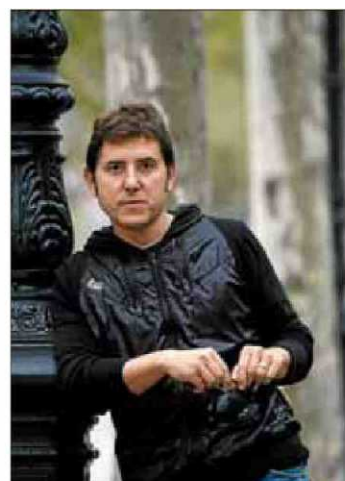
CRISTINA RUBIO / Barcelona

El escenario del *espionaje catalán*, el restaurante La Camarga donde Método 3 grabó la ya famosa conversación entre Alicia Sánchez-Camacho y María Victoria Álvarez, ex pareja de Jordi Pujol Ferrusola, se convertirá en un plató el próximo jueves para despedir a Manel Fuentes de Catalunya Ràdio.

Así lo ha hecho saber el propio periodista a su equipo más cercano de colaboradores, a quienes ha citado en el restaurante a media mañana para decir adiós al *magazine* matinal de la emisora pública. Así, el programa celebrará el jueves «una edición especial» desde La Ca-

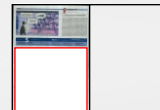
marga como epílogo final del paso de Fuentes por Catalunya Ràdio. También servirá para cerrar una de las temporadas más intensas informativamente con las elecciones de noviembre, el proceso soberanista iniciado por el Govern, los latigazos de la crisis y el *affaire* del espionaje de Método 3 que ha señalado directamente a Alicia Sánchez-Camacho. Por ello, La Camarga se convierte en el *atrezzo* perfecto para un periodista que abandona la emisora pública después de tres años y medio al frente de su programa estrella.

Fuentes llegó a Catalunya Ràdio en un momento delicado para la cadena, aún en *shock* por la marcha

Manel Fuentes. / QUIQUE GARCÍA

de Antoni Bassas y sobrepasada por Rac 1. El mediático periodista logró revertir la situación y ha cosechado un éxito considerable de audiencia con el *magazine* matinal durante las cuatro últimas temporadas. Sin embargo, también se ha visto envuelto en varias polémicas por la politización de los medios públicos.

PRENSA ■ ES LA SEGUNDA OLEADA DEL AÑO DEL NUEVO ESTUDIO GENERAL DE MEDIOS Y BARÒMETRE DE LA COMUNICACIÓ DE CATALUNYA

El Diari crece 5.000 lectores y hace más grande su liderazgo en TGN

Cuenta con 105.000 lectores diarios, más que 'La Vanguardia y El Periódico' juntos, según el EGM Baròmetre de Catalunya

REDACCIÓN

Diari de Tarragona sigue ganando influencia en las comarcas de Tarragona, según la segunda oleada conjunta del nuevo Estudio General de Medios (EGM) y el Baròmetre de la Comunicació de Catalunya, que recoge los datos de audiencias en Catalunya elaborados por Fundacc (Fundació Audiències de la Comunicació i la Cultura) y la AIMC (Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación).

El documento, difundido ayer, indica que *Diari de Tarragona*

cuenta ya con 105.000 lectores diarios, 5.000 más que en la primera oleada que se presentó en abril, lo que representa un crecimiento del 5%.

Además, el *Diari* gana por goleada a sus competidores. Cuenta con más del doble de lectores que el segundo medio con más audiencia, *La Vanguardia*, que se queda en 49.000. De hecho, el número de lectores del diario en la demarcación supera incluso la suma de la audiencia de *La Vanguardia* (49.000 lectores) y *El Periódico* (47.000 lectores), sus competidores más próximos.

Es el quinto periódico más leído entre los diarios de información general de Catalunya

Es el primer diario de ámbito comarcal con más lectores, por delante de 'Segre' o 'Regió 7'

Por lo que se refiere al conjunto de Catalunya, el *Diari* es el quinto periódico más leído entre los diarios de información general. Se convierte así en el primer periódico de ámbito comarcal con más audiencia, por encima de cabeceras como *Segre*, *Regió 7* o el *Diari de Girona*.

En el conjunto de Catalunya también supera en lectores diarios a otras cabeceras de prensa escrita destacadas como *Ara*, *El Mundo* o *La Razón*.

Diari de Tarragona supera incluso a los diarios deportivos, con gran tradición en nuestro país. Así, *El Mundo Deportivo* cuenta con 45.000 lectores en la demarcación, el *Sport* con 42.000, el *Marca* 28.000 y el *As*, con 23.000.

Sobre suplementos, lidera el ranking el *XL Semanal del Diari*, con 33.000 lectores, seguido del *Dominical de El Periódico de Catalunya* (22.000), *El País Semanal* (21.000) y el *Magazine de La Vanguardia* (18.000).

Respecto a las radios, l'EGM Baròmetre Catalunya da el liderazgo, entre semana en Tarragona es de Catalunya Ràdio (con 72.000 oyentes diarios), seguida de RAC1 (64.000). La Ser cuenta 46.000.

Por lo que se refiere al ranking de televisiones, Antena 3 tiene 189.000 espectadores diarios, seguida por Tele 5 con 175.000.

Diari de Tarragona
105.000

La Vanguardia **49.000**

El Periódico **47.000**

El País **25.000**

+ 5.000
lectores

ha ganado 'Diari de Tarragona' respecto a la primera oleada del EGM difundida en abril. Representa un 5%

Cartes de prop

Periodisme (i 2)

Josep Maria Codina Periodista
Gerent de Granollers
Audiovisual SL

Benvolguts,

Amb aquesta carta, continuació obligada de l'anterior, acabo un relat personal sobre el periodisme de proximitat a la comarca. Final de trajecte, doncs. En la primera, descrivia la gènesi i l'enfortiment; en aquesta, hi explico els últims anys de (relativa) bonança i l'ensulsiada que vivim. Dues missives en clau personal: un díptic periodístic agredolç (conscientment subjectiu) que vol ser sincer.

Els anys del primer decenni del 2000 van ser bons per als mitjans de comunicació que disposaven de capçaleres de prestigi i marques fortes: els mitjans amb seu a Granollers, públics i privats, presentaven resultats positius als comptes anuals. El grup de Premsa d'Osona al capdavant, però també Tarafa Editora de Publicacions, liquidaven prou bé els exercicis; el debat (i les picabaralles) eren per les dades de publicitat i les vendes reals (OJD versus compte de la vella) o pels estudis d'audiència (en el cas de ràdios i televisions), sempre discutits i discutibles. El relleu de la productora de Granollers TV (Catalana de TV Local substitueix Jordi Pey) provoca canvis en el sistema de forces de la comunicació local: Pep Mas engega una etapa televisiva sensacional, no exempta de crítiques, que deixa a l'arxiu de la ciutat documentals, notícies i reportatges de gran nivell.

L'any 2007 marca els darrers bons números del sistema de comunicació de proximitat. Coincidint amb els primers símptomes de crisi per contaminació financera de les *stock options* i la bombolla immobiliària, les grans i petites empreses van començar a facturar menys i els fons propis iniciaven una davallada per pèrdua de publicitat, estancament de vendes i, sobretot, augment de costos de producció. Durant aquest període, qui sotasigna va exercir de director de Granollers TV i Ràdio 7 Vallès (també de

gerent de l'Institut Municipal de la Comunicació de Granollers), i se'm va encarregar de bastir un projecte de comunicació pública: la TDT del territori. Això és: l'apagada analògica i l'encesa digital. El compromís ferm (semblava) dels municipis i les bones expectatives feien pensar que es podia consolidar un projecte general: les televisions digitals farien de potent tractor d'un sistema de comunicació de país que crearia llocs de treball i que s'obriria a les productores privades; un Disneyland de la comunicació a les comarques catalanes. Però aquest conte no s'ha fet realitat: la crisi general i la del sector, en particular, s'ha endut avall gran part de televisió, ràdio i premsa escrita. La tercera part del sector ha desaparegut en quatre anys. És l'ensulsiada d'un negoci que estava més afeblit del que pensàvem.

Tornem al territori. Aquests dies acabem de conèixer una notícia molt greu: *Revista del Vallès* (capçalera degana de Granollers) deixa de publicar-se

No hem sabut preveure les conseqüències del periodisme a internet: ara qualsevol sapastre és considerat 'periodista digital', capaç de publicar (sense vergonya) informació pretesament contrastada a la xarxa

després de set dècades als quioscos. Les pèrdues acumulades (la manca de confiança en la reversibilitat de la situació) han fet prendre aquesta decisió. El més dramàtic, més enllà de xifres vermelles, és la pèrdua de llocs de treball de periodistes veterans, molts dels quals havien estat companys de camí aquests darrers trenta anys. Paco Monja Peña, el darrer director, ha estat l'encarregat de batre's en retirada i ho ha fet més que dignament, molt bé; els canvis que ha propiciat (per bé que encertats) no podien ser suficients per salvar *Revista del Vallès* del naufragi econòmic: la crisi de la premsa tradicional i la situació econòmica general, acompanyada d'una més que discutible gestió empresarial, han ensorrat la capçalera més veterana de la ciutat. No ha estat el

primer a caure ni serà l'últim. L'ensulsiada afectarà altres mitjans de comunicació. Però no ens confonguem: la crisi és l'efecte directe però la causa és la manca de model de negoci. Hem perdut el temps miserablement mentre pensàvem que els mitjans tradicionals en paper (diaris i revistes) podrien subsistir oferint cassoles, bufandes, diccionaris, llibres... Ens hem equivocat quan confiàvem que els mitjans audiovisuals clàssics (ràdio i televisió) podrien equilibrar balanços a través de publicitat de falques i espots (els privats) i de recursos públics infinits (els de titularitat pública). Això no és així. I tampoc hem sabut preveure les conseqüències del periodisme a internet: ara qualsevol sapastre és considerat 'periodista digital', capaç de publicar (sense vergonya) informació pretesament contrastada a la xarxa; la necessitat frenètica de l'immediat malbarata de manera impenitent conceptes (els més essencials) de l'ofici: rigor, objectivitat, qualitat, profunditat, perspectiva. No hem sabut preveure aquest canvi de model de negoci. Perquè va més enllà: és un canvi conceptual profund.

Permetin-me una expressió (a desgrat meu i amb ganes d'equivocar-me) apocalíptica: l'ensulsiada de l'actual sistema de comunicació del territori és imparable. Hom preveu transformacions i canvis importants: afectaran plantilles, capçaleres, mitjans, accionariats, consorcis... Sóc de l'opinió que només perviuran projectes empresarials sòlids: aquells que facin noves proposicions en el tractament i presentació de continguts; els que rebaixin costos de producció i distribució, i els que trobin els nous públics que paguin (veritable desflorigador) per consumir aquest producte cultural.

La crisi afecta tothom: projectes privats i públics, de proximitat i d'àmbit general. I cada vegada és més difícil viure de l'ofici de periodista. Fa quaranta anys, quan començava, (jo també) vaig tenir un somni: poder viure d'aquesta meravellós professionalitat. Ho he aconseguit en part: fins avui ha estat possible gràcies a compaginar-la amb la gestió. La pregunta és: fins quan?

Fins a la propera i rebim una cordial salutació.

LA POLÉMICA NACIONAL
VÍCTOR
DE LA SERNA*'El País' y Griñán*

El periódico que preconizó y consiguió el fracaso de **Josep Borrell** cuando éste ganó en las primarias del PSOE a **Joaquín Almunia** pontifica ahora sobre la anunciada versión andaluza de esas primarias... y ello, tras la imputación de **Magdalena Álvarez**. Cuando *El País* condena a **José Antonio Griñán**, poco espacio queda ya para la polémica. Y, en esta sorprendente etapa otoñal, es lo que hace el diario de Prisa. Según un editorial publicado ayer, el proceso de primarias en el PSOE andaluz «debería haber sido la ocasión de demostrar deseos de transparencia y de renovar la encorsetada vida política española». Pero, agregaba, «no son esas las impresiones que transmite el desencadenamiento del proceso en la organización andaluza, caracterizado por una extraña precipitación».

Y aquí llega la sentencia: «La sucesión de un jefe político implica una lucha por el poder. Hacerlo a través de primarias supone importar una fórmula de Estados Unidos, usada parcialmente en algunos países europeos, y aplicarla a un contexto muy diferente del original. Es una ventaja respecto a la cooptación pura y dura utilizada por casi todas las máquinas partidistas, pero puede dejar heridas, como la que provocó la confrontación entre Joaquín Almunia y Josep Borrell, que terminó mal para ambos: Borrell ganó las primarias, pero hubo de renunciar a ser candidato, y Almunia acabó perdiendo las elecciones frente a **José María Aznar**». Todo ello, con *El País* de neutral observador, ¿no?

Por su parte, **Isabel San Sebastián** trazaba en *ABC* este retrato de la *delfina* de Griñán, **Susana Díaz**: «Lleva toda su vida adulta impregnándose de la cultura imperante en el socialismo andaluz, don-

de, a semejanza de lo que ocurre ya prácticamente en todas partes, las escaramuzas internas, el regate en corto, la política con minúscula, sinónimo de politiquero, siempre fueron mucho más rentables que la posibilidad de presentar un currículum susceptible de merecer un puesto de trabajo en la empresa privada. Ella es una gran entendida en 'ejecuciones' silenciosas, que dejan a sus pies cadáveres sobre los que se va aupando. Así ha llegado hasta donde está, a dos pasos de heredar el poder sin saber lo que es transitar a cuerpo gentil por esa calle que va a gobernar».

En el mismo diario, **Ignacio Camacho** hablaba del «estilo sorpresivo y algo espasmódico» de la juez **Mercedes Alaya**: «Desarrolla la instrucción mediante un método discutible que sorte a los sospechosos aforados como quien esquivo conos en una pista de pruebas. Su intención es la de reunir el mayor número posible de indicios y testimonios para constituir cargas probatorias sólidas antes de traspasar el sumario a instancias superiores cuando le toque llamar como imputados a quienes gozan de protección parlamen-

La imputación de Magdalena Álvarez por los ERE llega cuando el diario filosocialista anuncia «heridas» en el PSOE

taria. Sólo eso explica la llamativa exclusión de su última lista de los ex consejeros **Viera** y **Vallejo**. Pero todo el mundo sabe en Andalucía que la juez de porcelana culminará su trabajo con una última tanda de nombres ya fuera de su alcance procesal. Y al imputar a Magdalena Álvarez ha escrito sobre la cabeza de Griñán, su sucesor en la cartera de Economía y Hacienda, un enorme signo de interrogación que en la práctica deja en libertad provisional a toda la cúpula del régimen».

La seu de Canal 9 a Burjassot ■ JOSEP CUÉLLAR

MITJANS PÚBLICS

Fabra no descarta tancar Canal 9

“El tancament de RTVV estaria damunt la taula en la hipotètica situació que l'ERO fóra anul·lat judicialment.” El vicepresident del govern valencià, José Ciscar, va admetre ahir que el contracte programa que regirà la nova RTVV els pròxims tres anys assumeix aquesta possibilitat. La mesura, introduïda en un text que va rebre ahir el vistiplau de l'executiu d'Alberto Fabra, “dóna dret” a la Generalitat i a RTVV a modificar el contracte programa en cas que fóra inviable per aquesta circumstància. El portaveu va argumentar que es tracta d'una “prevenció lògica”, atès que a l'ERO, que el 31 d'agost haurà despatxat 1.098 persones, s'hi ha recorregut en contra davant el TSJ valencià. Això no obstant, Ciscar va insistir que la mesura adoptada “s'ajusta totalment a dret”: “No esperem cap sorpresa.” “Si vam decidir realitzar un ERO a l'ens públic era perquè no era viable la dimensió de la seua plantilla”, va dir. En

aquest sentit, va assegurar que “la Generalitat no tindria capacitat econòmica” per poder pagar els sous dels treballadors si hagueren de ser readmesos. El vicepresident també va ser preguntat per la possibilitat que la justícia anul·le part d'aquest ERO, tal com va passar a Telemadrid determinant que les indemnitzacions s'havien d'incrementar. En aquest sentit, Ciscar va dir que el tancament no es preveuria perquè les despeses serien inferiors. Preguntat sobre si en cas d'una anul·lació de l'ERO el govern valencià consideraria presentar un altre expedient de regulació, Ciscar va expressar que es podria estudiar, però va reconèixer que si s'anul·la un ERO “plantejar-ne un altre no és senzill”. Ahir es va conèixer que el Suprem ha desestimat un últim recurs de la direcció de RTVV contra l'ERO, fet que confirma que serà el TSJ qui decidirà sobre el procés en una data a determinar. ■ TERE RODRÍGUEZ

LA VANGUARDIA

Los periodistas defienden sus derechos de autor

Los profesionales de la información se han unido por primera vez para crear la Plataforma por los Derechos de Autor de los Periodistas, que exigirá al Gobierno que la nueva Ley de Propiedad Intelectual reconozca y regule adecuadamente sus derechos de autor. La presidenta de la Federación de Asocia-

ciones de Periodistas de España, Elsa González, y el presidente del Foro de organizaciones de Periodistas, Mariano Rivero, fueron los encargados de presentar ayer la nueva plataforma, que también integran los Colegios de periodistas de Andalucía y Murcia. Ambos han destacado que «por primera vez» en los últi-

mos diez años, «la gran mayoría del sector» se ha unido «para trabajar y caminar de forma conjunta» en defensa de los derechos de autor de los periodistas, un reconocimiento que resulta necesario para que los profesionales puedan beneficiarse de cualquier uso secundario que se haga de sus creaciones.

CONFIDENCIAL

Veto a los periodistas

Los periodistas no pudimos acceder el lunes a la asamblea general de la Cooperativa Agrícola de l'Aldea. Fue una decisión acordada por el consell rector y

comunicada por la presidenta, Montserrat Llosa. Los medios fueron acusados de perjudicar la imagen de la cooperativa y de provocar la pérdida de un clien-

te. El anterior consell, tan criticado por miembros de la actual junta, sí permitió el acceso a los medios en la mayoría de ocasiones.

BREVES

Cope y Ser retiran sus demandas mutuas

La cadena COPE y la SER han decidido de mutuo acuerdo retirar todas las demandas que ambas empresas habían planteado contra la otra y contra algunos de sus comunicadores. Ambas cadenas han manifestado que es preferible una relación basada en el respeto de las legítimas diferencias.

MANEL FUENTES TANCA EL MICRO

El moment de deixar-ho

Ferran Adrià el va avisar abans de posar-se al capdavant d'El matí de Catalunya Ràdio el 2009. La intensitat de tot projecte dura quatre anys i saps quan toca l'adéu. Fuentes (Barcelona, 1971) en va notar els símptomes, i divendres se'n va amb la sensació d'haver intentat descodificar uns temps una mica kafkians.

PER NÚRIA NAVARRO FOTOS FERRAN SENDRA

Divendres que ve, Fuentes tancarà el micro d'El matí de Catalunya Ràdio (MCR) i, segurament, sortirà a la cantonada de Diagonal amb Beethoven taral·lejant per a si mateix *Rosalita*, l'euforitzant cançó de Springsteen que va escriure, segons va revelar ell mateix, **«com una espècie de venjança, per a tots aquells que no comptaven amb mi o van decidir que no era prou bo»**. «*I ain't here on business, baby, I'm only here for fun...*». A l'emissora, més d'un el trobarà a faltar i més de dos celebraran que se'n vagi.

Però per a ell s'haurà acabat matinar tant, descodificar un món que s'ha enfonsat, punxar el poder per arrencar llum en les tenebres. Prou de bronques. De tensions. Prou de doblegar les puntes dels folis una vegada i una altra per descarregar l'electricitat estàtica de les seves indignacions. Arriba el moment de deixar escapar el gas d'aquest globus d'hiperresponsabilitat que l'ha mantingut tens durant quatre anys de manera obsessiva. «*I ain't here on business, baby, I'm only here for fun...*».

—¿Per on comença a explicar la decisió de deixar-ho?
—Pel Ferran Adrià.
—El filòsof tecnocemotional.
—És clau en la presa de la decisió. Abans de començar el MCR, el Fer-

ran em va dir: «Els projectes són per a quatre o cinc anys, després el normal és que et repeteixis o perdin potència». Jo sabia que això podia passar aquest any, potser el que ve. Quan et fiques en un projecte d'aquest calibre, ho fas amb ganes de canviar alguns codis, de modificar certes rutines, de deixar un llegat, i això, en un monstre com Catalunya Ràdio, costa més que en altres llocs.

—El programa no anava malament.
—Anava espectacularment bé. A vegades he trobat a faltar que això no s'expliqués més. Venia de ser el tercer i els dos primers anys vam ser líders, però el director de llavors [Ramón Mateu] deia: «No ho diguem, no, que hi ha altres emissores que aspiren al lideratge». Algunes coses no s'acabaven d'entendre... Però al desembre vam batre el rècord històric del MCR: més de 500.000 oients.

—No es veu el cap del fil.
—Sóc el més jove de tots els que fan un programa matinal en una ràdio generalista a tot l'Estat. ¿Qui diu que en un futur no torni?

—De moment, tornem al minut zero de la decisió, l'hi prego.

—Potser el factor més important és que el meu pare està malalt.

El 13 de febrer, al cardiòleg Manuel de Fuentes li van diagnosticar un càncer. D'aquells amb mala bava. La vigília havia estat atenent a la seva consulta, amb 70 anys. Va ser un cop a la boca de l'estómac que el periòdic

“

«Una part important d'El matí sempre l'he fet per al meu pare, perquè d'ell vaig aprendre el rigor i l'exigència»

ta va intentar alleujar en una columna d'EL PERIÒDICO en què el va definir com a **«gent honesta, que s'ha dedicat a la professió amb voluntat de servir i no de fer diners»**. Un metge entregat als seus pacients a qui recorda donant-li la bona nit per telèfon quan era un nen, però també com el primer que va creure en ell. **«Quan feia una secció d'humor amb Antoni Bassas a Alguna pregunta més?, el 1997, em va dir que jo podria estar al capdavant d'El-matí—explica—. És una sort que m'hagi pogut seguir cada matí durant aquests quatre anys»**.

Des del febrer, Fuentes va modificar una mica l'hàbit d'entrar a l'emissora a les 5 del matí i posar la música que li accelera el torrent sanguini. Va començar a punxar J. J. Cale, alguna cançó de Dylan que havien escoltat junts, coses de Boney M. Pensant en el doctor Fuentes. Per donar-li gust. **«Des de sempre, una part important del programa l'he fet per a ell, perquè d'ell vaig aprendre el sentit de la responsabilitat, el rigor i l'exigència»**, confessa, mentre busca en l'iPhone les fotos de l'última revetlla de Sant Joan, en què li va muntar un sarau musical a casa amb Frank Mercader i Dani Campos. En una de les imatges hi ha el doctor, ballant un agafat amb la seva dona. **«Vaig començar a sentir que ells em necessiten, que he d'ocupar-me de la independència familiar»**.

I en aquest moment sensible, d'inventari personal, Fèlix Riera, el

director de l'emissora en què treballa, va i etziba en una compareixença al Parlament, el 26 d'abril: **«Catalunya Ràdio no es pot permetre tenir aquests resultats en la franja matinal»**. Tres dies després, Fuentes anunciava en antena que deixava el magatzí.

—No esperava sentir el que va sentir.
—Vaig allucinar. Sincerament, no entenc que en una pregunta parlamentària, on pots pensar què respondràs, diguis una cosa que no encaixa amb la bona trajectòria que hem portat.
—Va demanar explicacions, m'imagino.

—Riera em va dir que no es referia a mi, sinó a tota la franja del matí. També va apuntar: «Home, no vull ser jo el motiu pel qual te'n vagis». I li vaig respondre: «No ets el motiu, ets el moment». Havia arribat el moment de què em parlava l'Adrià. I no hi ha més satisfacció que dirigir el teu propi destí.

—I mira que va costar que li reconeguessin que era més que un *entertainer*.

—Dels llocs te n'has d'anar quan encara ets capaç de plorar per ells. El producte s'ha explicat, la potència del tractament de la informació s'ha fet. Hi ha hagut dies en què, mentre feia el programa, deia: «Per favor, que no s'apagui la ràdio ni es talli la llum, que això que ens estan dient arribi a la gent i els serveixi per a les seves vides». Saber que ets una mica el causant d'això m'ha fet molt feliç.

—Ja, però...
—¿Per què Guardiola se'n va anar del Barça?

—¿Per desconfiança? ¿Per un vestidor irrespirable?

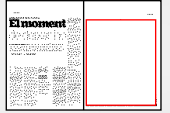
—Fallava el *feeling*, en termes de Guardiola. Però, escolti, a ell no li van fer tantes preguntes de per què marxava. A partir d'ara vull viure la feina amb uns nivells de confort, des de la felicitat total.

L'atzar i la necessitat

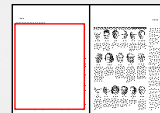
Fuentes explica que tot va començar per casualitat. Rosa Cullerl—directora general de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals durant el tripartit—li va confiar *El matí* el 2009 i ell va acceptar **«per vocació de servei»**. Però va arribar CiU, que va acabar timonejant el país amb ERC, i l'emissora va començar a ser una zona de corrents que es movien alhora i no sempre en la mateixa direcció, i on bategaven interessos polítics i ambicions mig camuflades. **«He tingut una certa sensació d'incomoditat, d'anar superant obstacles»**, es limita a reconèixer Fuentes. **«Res a veure amb l'ambient del plató de Tu cara me suena»**, el festival del bon rotlló pilotat per la tribu de Gestmusic per a Antena 3, on ell ha fet a estones doblet.

Vist amb ull inquisitiu, la competència radiofònica matinal de Catalunya ha tingut la seva rarsa. Mentre a la cadena del comte de Godó, RAC-1, Jordi Basté ha desplegat sense pudor la seva complicitat amb l'independentisme, a l'emissora de CiU—abanderada del dret a decidir—, Fuentes s'ha guardat moltíssim de mostrar de quin peu calça.

Passa a la pàgina 6

Manel Fuentes, dijous passat, abans de començar el concert de versions de Springsteen que va oferir amb La Vella Dixieland a la plaça Major de Vic.

MANEL FUENTES TANCA EL MICRO

Al periodista li ha arribat l'hora d'alliberar-se de la hiperrresponsabilitat informativa per permetre's una mica de rock and roll.

Ve de la pàgina 4

-¿No li sembla estrany això?
-En una cadena pública, havia de fer un *Mati* on tothom se sentís a casa, els independentistes i els que no ho són. Flac favor faria si mostrés clarament una posició.
-De tan transversal que és, acaba intrigant. Només sabem que és de Bruce i del Barça.
-El misteri és deliberat. El meu camp d'actuació és la coherència. Que vostè proposa un estat federal, ¿com el farà? Que està per la independència, ¿com ho farà? Que aposta per una baixada d'impostos, ¿com els quedarà?
-Podria opinar ara.
-No ho veig encertat.
-Potser és astúcia de la bona. Ha fet informació a Catalunya i entreteniment a Espanya.
-És molt més útil estar en una trinxera definida, cregui'm. Aquí sempre n'hi ha uns que et cuiden molt. Quan ets transversal i mires de valorar només coherències, ningú t'adopta com un dels seus.
-Insisteixo en això del salvavides.
-És més salvavides allò altre. Hi ha gent que viu de collons en determinades trinxeres.
-El periodisme no és un assumpte neutre.
-Per això sempre parlo d'honestedat i no d'objectivitat. I l'honestedat

és reconèixer que hi ha punts d'encert en gent que pensa molt diferent de tu. Això ha fet que jo pogués donar la raó a tots els partits polítics en determinades coses i no en algunes altres. Jo puc trobar encerts en la *lei Wert*. Si ens limitem a posar-li unes banyes de dimoni -que se les guanya bastant, ¿eh?-, estariem fent un mal servei al ciutadà. Alguns prefereixen que tot sigui blanc o negre. Però simplificar no ajuda a ningú. La realitat no hi cap en un tuít.

-Bé. Però, ¿es deixaria la pell per alguna cosa, per algú?
-Per la família, però també per ajudar-ne altres que no són els meus. Avui estic no tant en la línia de l'obligació de la lluita com de la proximitat, que té un puntet més de calma. La meua vida futura anirà per aquí.

Les botes d'incomodar

I això serà un canvi. Perquè en aquests quatre anys Manel Fuentes ha ensenyat els ullals uns quantes vegades. Als entrevistats que intentaven donar-li gat per llebre i, segons expliquen als passadissos de Catalunya Ràdio, a alguns membres dels seus equips.

-No ha eludit el pols, la polèmica, la paraula fulminant.
-El moment històric obliga a ser incòmode, a posar el mirall on toca. El

“

«No vull ser el més responsable de la Terra. Que ho sigui un altre. Fins avui hi ha hagut voluntat de servei, ara em vull divertir»

sentit de la responsabilitat fa que, en un moment donat d'una entrevista, hagi de posar-te les botes d'aigua i ficar-te en el fang.

-En alguna ocasió s'ha passat de la ratlla.

-Alguna vegada. I quan ha passat, m'he disculpat.

-Al polític Vicenç Navarro gairebé li va penjar el telèfon.

-A mi m'encén saber que estan intentant enganyar l'oient a través del que m'estan contestant. Ens documentem i sabem què preguntem perquè ens surtin amb evasives sobre una cosa que ells també saben.

Després, la reacció també depèn de moltes coses. Quan t'aixeques a les quatre del matí hi ha moltes variables, a vegades incontrolables. Unes tenen a veure amb un mateix, altres amb el mateix entorn. Però jo diria que l'episodi amb Vicenç Navarro és més aviat anecdòtic.

-Llavors, li deixo elegir el moment de màxima tensió.

-Quan li vaig dir a Álvarez-Cascos que ens havien mentit i ell, amb tota la cara, va aguantar el tipus dient que moltes vegades han de mentir perquè la ciutadania no ho podria entendre. I aquell moment va ser brutal! I en l'última entrevista a Mas-Colell també es va mig cabrejar. Però jo no he deixat de defensar determinades tesis si estaven ben recolzades per les dades.

-¿Se'n va sense ni una querella?

-Ni una.

-I amb més d'un moment de glòria.

-Els grans moments són aquells en què hi ha hagut tensió però també veritat. El periodisme treballa amb una part del cos poc agradable, que podríem situar en el còlon. S'ha de procurar que hi hagi una circulació intestinal d'una sèrie de matèria que no vol sortir, i ho has de fer visible als altres. És desagradable. Però un bon periodista no és un paio ben pentinat i amb una Moleskine. S'ha de formar per informar i tenir les botes preparades.

-Es pot fer servir la vaselina.

-Rubianes em va fer veure que la realitat s'ha d'encarar des del punt de vista crític i no només des de la supercordialitat.

-¿Quants de la casa el ploraran i quants s'alegraran de la seva partida?

-No ho sé.

-Té la seva plataforma d'afectats.

-No sé qui són.

-Els que han dit que ha sigut un cap difícil.

-Sent jo el responsable de l'espai, l'espai ha d'intentar ser el millor, donar resposta als ciutadans que estan esperant una anàlisi del que està passant. A vegades he trobat a faltar que la mateixa estructura no marqués els criteris d'excel·lència, ni premiés el talent. Jo no hauria d'haver estat el policia que exi-

L'ADÉU DELS SEUS TERTULIANS D'AQUESTS QUATRE ANYS

PERE PORTABELLA
Director i productor de cine

«Te'n vas, però quedaré en la programació musical de la sintonia de les 8 d'El matí de Catalunya Ràdio'. Gràcies. (Si cal, m'acolliré al Defensor de l'Oient)».

MAG LARI
Mag

«Com oient i col·laborador del programa el trobaré molt a faltar, però a canvi guanyo un amic. És un crac, l'admiro per tant coses... Entre altres, que tingué la genial idea de fer màgia per la ràdio».

PAU ARENÓS
Periodista i cronista gastronòmic

«Fa la impressió que tothom que s'asseu per ser entrevistat és l'enemic, també els amics».

XAVIER SARDÀ
Periodista i el seu mentor

«Hem rigut molt junts, que és el millor esport. Ens uneix això de recolzar la barbata en una certa incredulitat. Sorb».

ÀLEX SÀLMON
Director d'El Mundo de Catalunya

«Fuentes ha fet una excel·lent ràdio pública a Catalunya. Ha estat plural, transversal i independent. S'ha obsesionat a explicar el com i el perquè de les coses que passen. Deixa el nivell molt alt».

XAVIER BRU DE SALA
Escriptor, poeta i articulista

«Amb Fuentes, hi ha guanyat l'audiència, la ràdio, els col·laboradors... Però més hi ha guanyat ell: en experiència, en saviesa i, sobretot, en amor, perquè ara tots l'estimem».

MÀRIUS SERRA
Escriptor, periodista i enigmista

«Tenia Manel Fuentes per un personatge proteic, capaç de seduir vastes audiències, amb talent i sentit de l'espectacle, però aquests tres anys he vist que també és un periodista rigorós i valent. Va per lliure, pregunta i repregunta com ningú, i sap interrompre els discursos pantalla d'alguns personatges públics. A vegades, potser colla massa els seus equips, però ha estat l'únic comunicador de primera línia que realment ha incomodat els membres de la casta governant».

SANTIAGO NIÑO BECERRA
Economista. Catedràtic de la URL

«El seu estil és tallant com un bisturí: fa escasses concessions, però compta amb una característica que per a mi és do: no eludeix la polèmica ni l'enfrontament, almenys amb mi, i això em va. La seva manera de fer recorda un tractor Caterpillar de 300 HP».

JUDIT MASCO
Model

«El conec des de fa anys i sempre hi ha hagut una complicitat genial. Sempre té idees originals: ¿Fer un xat entre la Ferrusola i la Mascó que duri dos anys és o no original? Ha, ha. I després, dos anys més de tertúlia d'amics amb el Mag Lari i Carolina Ferre, que ha fet que més d'un dia no pogués parlar de tant riure!!! Manel, ets un crac i et trobaré a faltar. Però també sé que tornarem a coincidir».

CIRUS ANDREU
Director d'Inversions, Producte i Anàlisi de Banc Sabadell

«La crisi que travessem ha posat de manifest l'enorme importància de l'alfabetització financera per aconseguir un Govern democràtic de les prioritats de la política econòmica. Manel Fuentes és un precursor a crear i sostenir un espai de comentari econòmic a la vegada divulgatiu, dinàmic, crític, amè i pròxim a les inquietuds de la ciutadania, obrint una finestra a la seva participació en un debat que l'afecta i interpe·lla molt directament».

PERE GIMFERRER

Poeta, traductor i acadèmic. «Fuentes es podria definir només amb la inventiva que va demostrar el 28 de juny, quan entrevistava Mas-Colell i, al passadís, uns treballadors amb una certa semblança indumentària a Superman i inscripcions relatives a l'ERO i la cultura van endarrerir el ritme del programa i ell va tenir la idea de convertir les entrevistes individuals a Biel Mesquida i a mi en un duet que va resultar a estones hilarant».

JOSEP MARIA TERRICABRAS
Filòsof

«Aquests darrers anys, el plaer d'anar els divendres a Catalunya Ràdio ha estat especialment gran: m'hi convidava Manel Fuentes (sempre amb Pere Portabella a la seva esquerra, és clar). Un professional molt preparat, un amic crític, agut, divertit. L'enyoraré cada divendres».

JAUME ROURES
Productor de cine i directiu de Mediapro

«Interpel·lar el poder sempre és necessari i gens fàcil i, malauradament, sempre té conseqüències. Però és una obligació cap als ciutadans i els mitjans públics. I això és el que ha fet el Manel. Fins sempre».

MAGDA ORANICH
Advocada

«Manel Fuentes, intel·ligent, intuïtiu, ràpid, incisiu, polifacètic, divertit, gran professional. ¡Quin honor haver col·laborat amb ell! Que no pensi que se'n va, no l'hi permetrem. Sempre estarà amb nosaltres, i no només espiritualment».

JOAN B. CULLA
Historiador. Professor de la UAB

«Fuentes ha estat el pilot agosarat i vehement d'una etapa tan transcendental com agitada en la història del 'MCR' i de Catalunya. Gràcies per no haver perdut el rumb enmig de les tempestes».

JOSEP-MARIA URETA
Periodista

«Fuentes és el típic conductor experimentat que en una autopista se'n posa, en paral·lel, a la teva alçada, però sempre et cedeix el pas».

GERMÀ BEL
Economista i membre del Consell Assessor per a la Transició Nacional

«El repté més gran que ha representat per a mi col·laborar amb Fuentes ha sigut la seva necessitat d'entendre les coses i comprovar-les en la realitat. Per a ell ha sigut crucial i a mi m'ha donat satisfacció col·laborar amb ell».

geix. Aquest paper li havia de tocar a uns altres. Aquí m'he trobat amb gent que depenia de mi, altres que depenien de Programes, altres d'Informatius, amb lleialtats diferents. L'estructura de Catalunya Ràdio és interdependent i comandar això és complicat.

—¿No admet sortides d'ego?

—El meu ego és bastant més baix del que els altres pensen i potser una mica més alt del que crec jo.

—¿Cap mea culpa, llavors?

—Jo només sé que ja no vull ser el més responsable de la Terra. Que ho sigui un altre. Fins avui hi ha hagut voluntat de servei. A partir d'ara la voluntat és de divertir-me.

Futur obert

I se'n va amb una credencial que ell i els seus incondicionals sabien que tenia, però que ara li queda clara a la resta de mortals: la del periodista tan autoexigent per apuntar-se a un màster de IESE només perquè els economistes no li marquessin gols. I ho ha fet deixant aquest llegat que preténia, al portar la seva passió pel rock and roll al temps radiofònic: un principi trepidant, un pasatge reposat i acceleració boja quan s'aproxima el final. Ja no hi haurà qui li digui que només és un paio que imita, canta i condueix amb habilitat *late nights* i *talent shows*. «Ens n'hem sortit», diu.

I ho ha demostrat en un moment històric d'infart, que ell va inaugurar amb el cas Millet —«recordo que li deia a l'equip: 'És la història més gran que explicarem en les nostres vides'»—, però al qual es van anar sumant Bankia, Bárcenas, la independència de Catalunya, les ensopegades de la família reial, la dimissió del papa Ratzinger, el clam de les mares populars, el salt del Barça de les sis copes al de l'«ai, ai, ai».

Amb aquest orgull, se'n va a cuidar els pares, a estar amb els fills —el Max (11 anys) i la Bruna (6)—, a cantar amb les seves bandes, a pasturar l'alegre *troupe* de *Tu cara me sueña* —ja ha firmat per a la tercera temporada— i a valorar ofertes que li van arribant a la taula, «algunes de molt sorprenents», confessa. (D'aquestes que faran ràbia a alguns, es podria afegir).

—Una última cosa, ¿faria aquest tipus de magazín radiofònic a Madrid?

—Des d'un micro que arribi a tot l'Estat, sí. Perquè serviria per canviar algunes mentalitats.

—Que en prenguin nota.

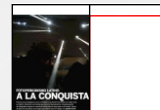
—Tinc una visió de l'economia d'aquí i d'allà. Encara vénen temps durs que's hauran d'explicar. I encara que ara em poso el vestit de divertir-me, no guardo l'altre al fons de l'armari. S'ha d'aplicar tota la nostra saviesa per desxifrar el món i buscar bosses d'oxigen per poder respirar tots. Si sortís aquesta responsabilitat, tornariem al combat.

Mentrestant, a tancar el micro. «I ain't here on business, baby, I'm only here for fun». I a escapar-se un dia d'aquests a París i a Londres per tornar a escoltar *Rosalita* en la veu de Bruce. ■

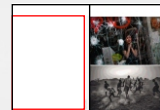
FOTOPERIODISMO LATINO A LA CONQUISTA

Premios tan prestigiosos como el Pulitzer o el World Press Photo se rinden ante su talento. Atesoran una mirada que nace en Iberoamérica. Una generación de fotógrafos impone su narrativa visual sobre lo que pasa en el mundo. Varios de ellos nos desvelan una imagen que define bien su trabajo. Por **QUINO PETIT**.

DEL MUNDO

PRIMERA LÍNEA DE FUEGO.
Imagen de Javier Manzano
galardonada con el Pulitzer
2013. Dos soldados rebeldes
sirios montan guardia en un
barrio de Aleppo frente
a las tropas del régimen.

Durante la entrega de los galardones World Press Photo 2013 celebrada en Ámsterdam el pasado abril, varios de los premiados se dieron cuenta de que podían entenderse entre ellos hablando español. El jerezano Emilio Morenatti, el bonaerense Rodrigo Abd y el chileno Tomás Munita, entre otros destacados testigos gráficos, cayeron en la cuenta del origen iberoamericano que comparten. Incluso el presidente del jurado de la última edición de estos premios, Santiago Lyon, director de fotografía de la agencia Associated Press, es castellanoparlante. "Pero hay más de medio centenar de galardonados con el World Press Photo y los iberoamericanos apenas representan el

10%", aclara hoy Lyon sin atreverse a asegurar que exista una mirada iberoamericana en el contexto de la fotografía mundial. "Comparten influencias regionales y culturales, pero la mirada es de cada uno".

Exista o no ese sello, citas del máximo nivel al reconocimiento de este oficio vienen señalando en los últimos tiempos a una nueva generación de fotoperiodistas iberoamericanos. Los recientes Pulitzer 2013 han sido otra rotunda prueba más del auge de este talento. Unos premios que, en su vertiente gráfica, han recaído en el argentino Rodrigo Abd, el español Manu Brabo y el mexicano Narciso Contreras junto a otros reporteros por su cobertura de la guerra en Siria para Associated Press, y en el mexicano Javier Manzano por una

sobrecogedora imagen de milicianos rebeldes montando guardia en primera línea de fuego. "Ha sido un gran año para los fotógrafos iberoamericanos en zonas de conflicto", admite Sig Gissler, administrador de los Pulitzer. "Aunque estos premiados lo son por la excelencia de su trabajo con independencia de su origen".

ENRIC MARTÍ, EDITOR de Associated Press en Latinoamérica, clama al teléfono desde su oficina en México: "¡Por supuesto que existe un modo de mirar iberoamericano! Y esto afecta a la fotografía. En Latinoamérica, lo frecuente era el fenómeno de la *inmigración* de fotógrafos internacionales más que la *emigración* de los locales. De un tiempo a esta parte es a la inversa. Narciso >

JAVIER MANZANO

"Esta no es una foto de acción, sino un pedazo de vida de los soldados rebeldes"

Galador del Premio Pulitzer 2013 y de un tercer premio World Press Photo en la categoría de reportaje gráfico por la fotografía de la doble página anterior (AFP).

La luz se cuela a través de los agujeros de metralla. Dos soldados del Ejército Libre de Siria montan guardia en el barrio de Karm al Jabal de Aleppo. Uno de ellos asoma el cañón de su AK-47 por un agujero de mortero. Al otro lado están las posiciones de los soldados del régimen de Bachar el Asad. Son las once de la mañana del 18 de octubre de 2012 y Javier Manzano está a punto de disparar una imagen de Pulitzer en primera línea de fuego. "No me sentía especialmente nervioso en el instante de hacer la foto porque pensaba en todo momento que la pared del lado derecho de la imagen podría absorber las balas en caso de ataque", recuerda hoy el fotógrafo por teléfono desde el sur de Turquía. "Esta no es una foto de acción, sino un pedazo de vida de los soldados rebeldes". Mexicano, de 37 años, decidió en agosto del año pasado ir a Siria, donde logró imágenes tan impactantes como esta de los milicianos rebeldes. "Allí afronté todos los costes como *freelance* que soy. Alojamientos, seguro de vida... No es un esquema muy sostenible a largo plazo. La industria tendrá que decidir si está interesada en mantener el fotoperiodismo".

EMILIO MORENATTI

"No hay que conformarse con lo que te da la cámara"

Galador del Premio Ortega y Gasset de Periodismo por la imagen superior de la página siguiente y galardonado por otra fotografía de esta serie con un World Press Photo.

Siguiendo la máxima periodística de ser curioso por naturaleza, Emilio Morenatti, jerezano nacido en Zaragoza hace 43 años, coordinador de fotografía en España y Portugal para Associated Press, quiso saber quién se escondía detrás de esos cristales destrozados por los manifestantes enfrentados a la policía en Barcelona durante la huelga general del 29 de marzo de 2012. Tras disparar varias veces su cámara, corrió a conocer a Mireia, la dueña de una tienda para niños que contemplaba cómo su negocio se rompía en añicos. "No hay que conformarse con lo que te da la cámara. Lo que me movió a saber qué pasaba con Mireia, con esa mujer aterrorizada, no fue tanto el componente humano, sino la curiosidad. El instinto periodístico me llevó a querer conocer su drama, por qué decidió abrir la tienda aquel día. Y comprendí que ella no era una mujer desequilibrada, ni una provocadora, ni alguien que posaba para el fotógrafo. Sin el contexto, esta foto no habría sido la misma. Tampoco se habría respetado el periodismo que debe primar en nuestro trabajo documental. Ni se habría conocido el alcance de aquella escena".

DANIEL RODRIGUES

"En el día a día de estos chavales no solo hay pobreza"

Premio World Press Photo 2013 en la categoría de vida cotidiana por la imagen inferior de la página siguiente, tomada en Guinea-Bissau.

Quiso convertirse en fotógrafo inspirado por la senda de maestros como Sebastião Salgado. Nació en Francia en 1987 y desde los 10 años ha vivido al norte de Portugal, país donde realizó estudios en materia gráfica y trabajó para la agencia Global Images, que surtía a diarios como *Jornal de Noticias*, *Diario de Noticias* y *O Globo*. Hasta que perdió su empleo entre recortes y crisis varias de su país. Ahora, a los 26 años, trabaja por libre, como *freelance*, "contemplando el futuro con incertidumbre" desde Portugal. Decidió viajar a Guinea-Bissau el año pasado bajo la organización de una misión humanitaria. Al primer día de llegar al país africano se encontró con esta escena. "Los muchachos pasaban la mayor parte del tiempo jugando al fútbol en campos vacíos", rememora el fotógrafo portugués. "Creo que esa imagen habla bien del día a día de esos chavales. En esa cotidianeidad no solo hay pobreza, aunque ese sea el más común de sus rostros. Probablemente, la fuerza de la imagen se potencia con la atmósfera de polvo y compromiso que respira".

EL HORROR DE MONDAY.
En esta imagen de Walter Astrada, el pequeño Monday pensaba que su abuela estaba de vuelta en casa. Pero se trataba de unos policías que aplastaban las revueltas poselectorales en Kenia en 2008.

WALTER ASTRADA**“Así es la violencia indiscriminada”**

Autor de imágenes ganadoras de varios premios World Press Photo, como la espectacular escena de la doble página anterior tomada en Kenia en 2008.

A los 21 años cambió su trabajo de mecánico de aviones por unas prácticas en el diario *La Nación*. Tras curtirse después en Paraguay, Bolivia y el Caribe, llegó a finales de 2007 a Kenia para cubrir las elecciones y decidió quedarse los primeros días de enero de 2008 con intención de retratar la violencia poselectoral que desencadenaron los comicios. Así llegó al suburbio de Kibera, donde la policía aplastaba los ánimos de los manifestantes que habían tomado las calles. Allí escuchó los gritos de un niño llamado Monday (Lunes). Tardó poco en encuadrar la escena, en la que aparecía el brazo de un policía armado con porra y aquel niño que pensaba erróneamente que su abuela había vuelto a casa después de su jornada de trabajo limpiando casas. “Una foto como esta habla de la violencia indiscriminada que desataron las elecciones”, recuerda hoy Astrada (Buenos Aires, 1974). “Pero también de la gente común que tiene que salir a trabajar y dejar a los niños solos en casa”.

MANU BRABO**“Cuando encontré a Gadafi en el congelador, pensé: ‘Al fin frente a frente. Caso cerrado’”**

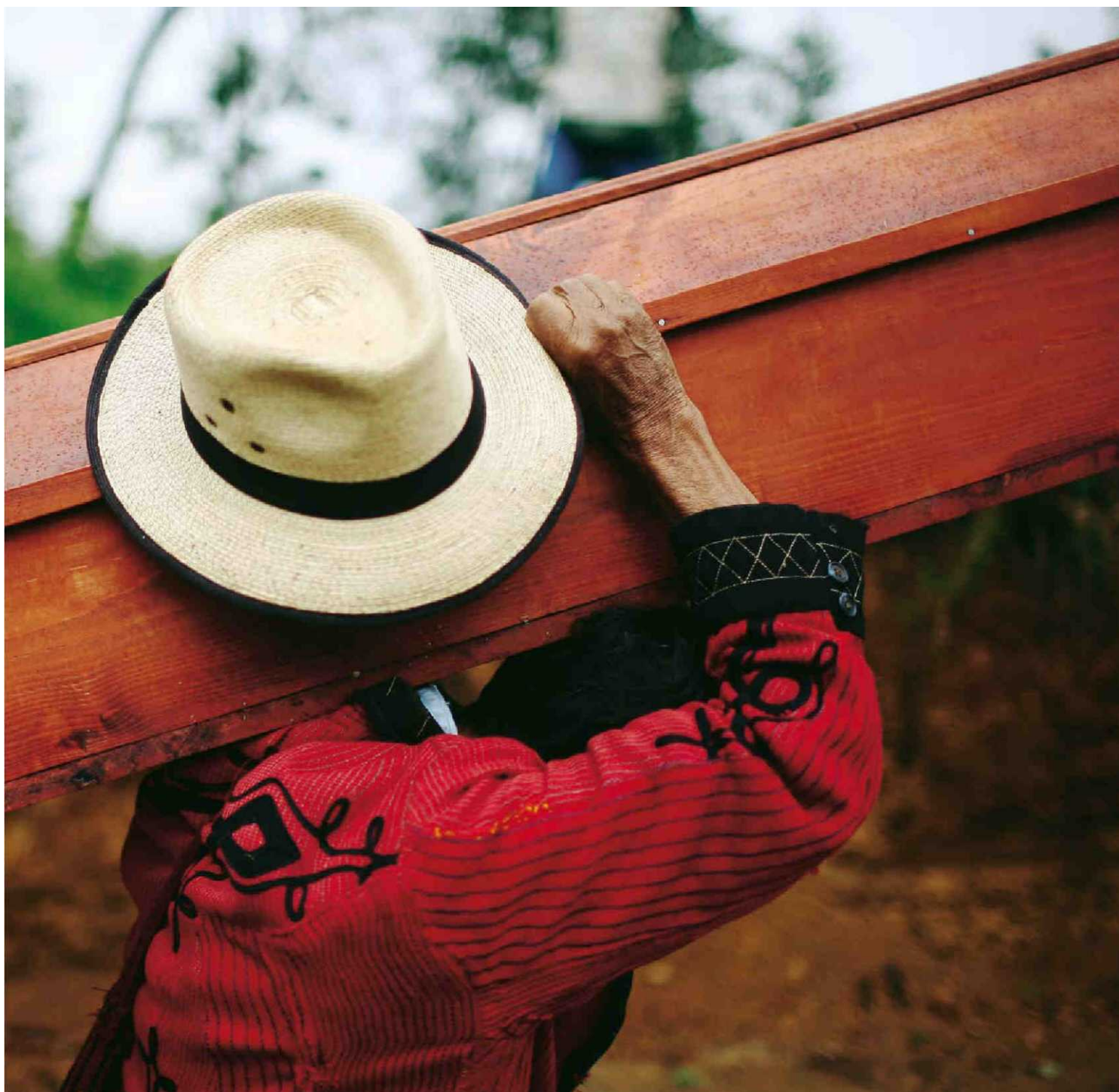
Ganador del Pulitzer 2013 por la cobertura de la guerra en Siria para AP. Fue secuestrado en 2011 por gadafistas en Libia. Tras su liberación, retrató el cadáver de Gadafi.

La imagen de abajo cierra un círculo. El círculo vital de Manu Brabo (Zaragoza, 1981). Curtido como fotorreportero en Asturias, “entre conflictos mineros y de astilleros”, sigue siendo *freelance* a pesar de colaborar con Associated Press. Su primer viaje a la guerra de Libia lo hizo trabajando para diarios como *La Nueva España* y *Gara* “de hombre orquesta”. Fue secuestrado por las tropas gadafistas en 2011. Y tras su liberación regresó al mismo escenario, ya como colaborador de Associated Press. En octubre de aquel año tomó la fotografía del cadáver del tirano cuyos hombres le tuvieron retenido durante 43 días. “Nunca imaginé que algo así pudiera ocurrirme, más bien piensas que te puede caer un pepinazo”, recuerda hoy. “Esa escena de Gadafi en un congelador de Misrata no es una *foto*, pero representa algo personal para mí. Al encontrarlo allí, pensé: ‘Al fin frente a frente. Caso cerrado’”. Y la vida sigue para el fotógrafo. El Pulitzer ha reconocido su cobertura de la guerra de Siria.

**“EN LATINOAMÉRICA
EXISTE UNA RAZA
DE FOTOPERIODISTAS
QUE SE JUEGAN LA
VIDA CADA MINUTO”**

Fotografía de AP

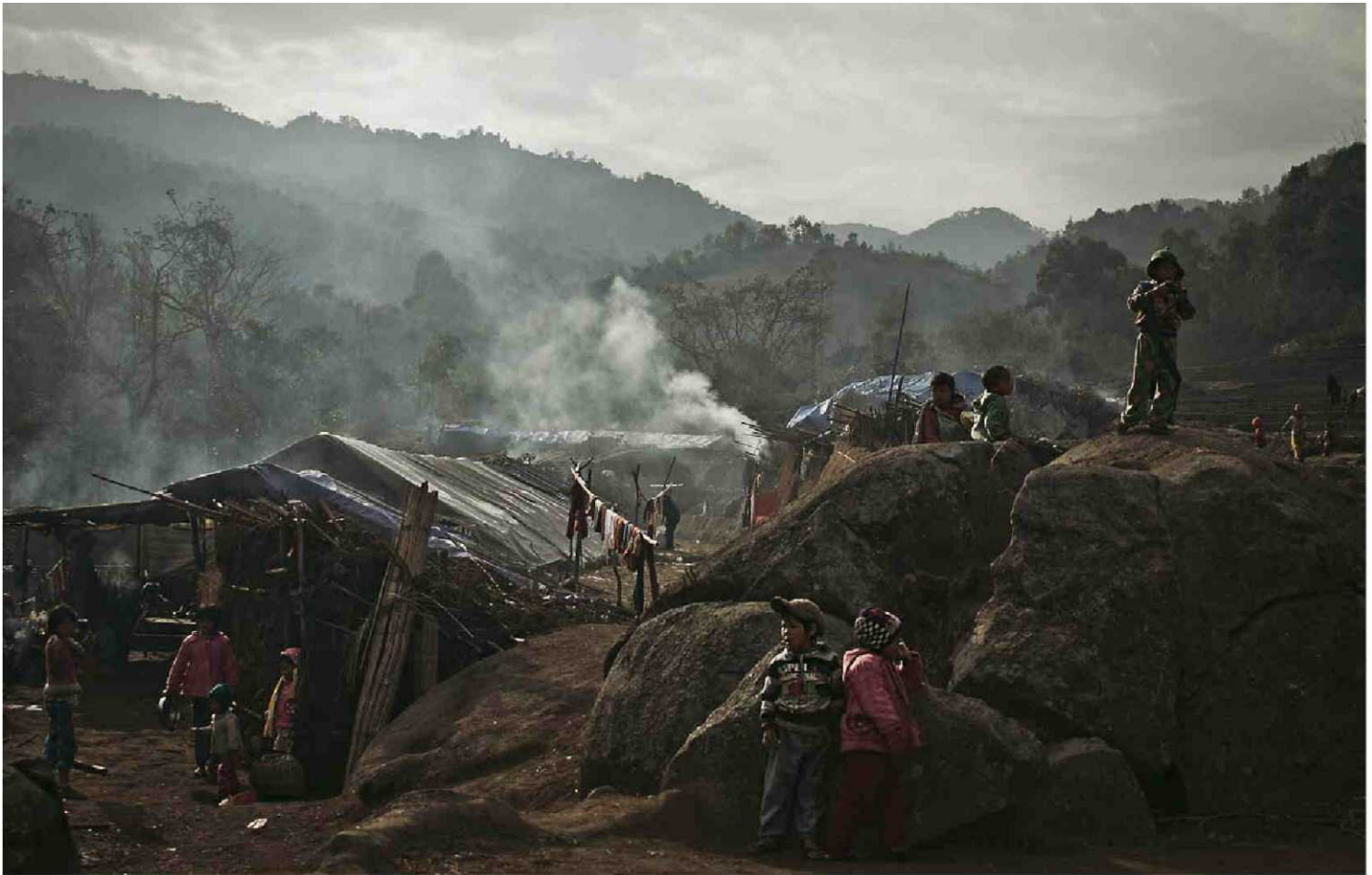

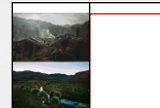
RODRIGO ABD

“Es importante revisar permanentemente el pasado”

Ganador del Pulitzer 2013, compartido con otros fotógrafos, por la cobertura de la guerra en Siria para AP, y de un primer premio World Press Photo 2013.

Ha sido su retrato de Aída, con los ojos verdes encharcados y el rostro marcado por el fuego del bombardeo militar sirio a su casa en Idlib, la imagen premiada con un World Press Photo. Pero el bonaerense Rodrigo Abd considera que también hay una imagen que define bien su trabajo. Y escoge desde Lima (Perú) una fotografía de 2008 que retrata el dolor de los represaliados por el genocidio guatemalteco contra los indígenas. A sus 36 años, recuerda que se curtió en el diario *La Nación* y cubriendo Centroamérica para Associated Press. Así aterrizó en Guatemala, “un país inmensamente rico en historias trágicas”. Y se convirtió “sin querer en fotógrafo de historias subterráneas”. Subterránea es también la historia de ese señor vestido de rojo que porta el féretro de un campesino asesinado durante una masacre perpetrada por el Ejército guatemalteco en 1981. “Esta imagen habla de familiares que todavía entierran a sus muertos, de la importancia de revisar permanentemente el pasado”.

NARCISO CONTRERAS**“La fotografía es la herramienta para concretar, lo importante son los contenidos”**

Ganador del Pulitzer 2013, compartido con otros fotógrafos que han cubierto la guerra en Siria para Associated Press.

Mexicano licenciado en Filosofía por la UNAM, habla al otro lado del teléfono desde Estambul, donde ha cubierto las recientes revueltas de la plaza de Taksim. Ejerce como *stringer* para AP, pero sigue siendo *freelance*. “Me gusta trabajar bajo mi propia perspectiva”, asegura al respecto, a pesar de las dificultades para cubrir gastos y asumir riesgos. “La planificación del enfoque recae bajo mi control, pero la desventaja es que estás más desprotegido”. Su formación de fondo fue la filosofía, pero quería estudiar cine documental. Al final se convirtió en fotógrafo. “Y la filosofía me aportó todo al oficio. La fotografía es simplemente la herramienta para concretar, pero lo importante son los contenidos”. Como el de esta escena al amanecer en un campo de refugiados de la guerra civil de Kachin, al norte de Birmania. “Habla de la belleza de las montañas ante la presencia proscrita de los desplazados”. Después aterrizó en Siria para cubrir otras batallas. Y ganó el Pulitzer por ello. ¿Qué ha supuesto este galardón a efectos prácticos? “Absolutamente nada. Aunque quizá los editores pongan ahora más atención en lo que hago”.

TOMÁS MUNITA**“La muerte del río Loa en Atacama es el fin de un mundo que deja de ser como tal”**

Proclamado fotógrafo del año 2013 por Pictures of the Year para Iberoamérica y con un tercer premio World Press Photo por su trabajo sobre la violencia en El Salvador.

Hoy tiene 38 años, pero se acercó a la fotografía a los 16. La vocación despertó con el deseo de conocer a otra gente. Y el veneno de la cámara hizo el resto. Ejerció en prácticas en el diario chileno *La Tercera*. Trabajó para Associated Press. Pisó tierras duras de Afganistán y otras zonas en conflicto. Y después regresó a América Latina. “Yo quiero trabajar acá”, asegura hoy este colaborador de *The New York Times*. “En Chile, en Perú, en Bolivia. Es la parte del mundo a la que me siento más vinculado. Un territorio unido por la misma lengua”. Así llegó hasta el desierto de Atacama para certificar la muerte del río Loa, que aparece en la fotografía de la izquierda, tomada en 2010. “La muerte del río Loa, el más largo de Chile, es el fin de un mundo que deja de ser como tal. Y muere por el acecho de una mina de cobre descomunal que abre una herida en el impresionante paisaje del desierto de Atacama. Clemencia, la mujer que aparece en la escena, es uno de los pocos habitantes que quedaban allí cuando tomé la foto. Una pastora en la parte alta del río que contempla cómo su universo se evapora”.

> Contreras me parece un claro exponente. En el caso de Rodrigo Abd diría que tiene todos los atributos de un buen fotógrafo: es documentalista y su mirada es poco *linda*. También sigo a Walter Astrada, Luis Hidalgo en Chile, Ariana Cubillas en Venezuela, Pilar Olivares en Perú...”.

Los autores de las formidables imágenes que ilustran estas páginas son una potente muestra de la exitosa hornada. Sucesores de pioneros del género como los mexicanos Graciela Iturbide y Manuel Álvarez Bravo, el chileno Sergio Larrain (que formó parte de la agencia Magnum y a quien los Encuentros de Arles dedican este mes una retrospectiva sobre su obra), el madrileño Enrique Meneses (fallecido en enero), el peruano Martín Chambi... Todos ellos compartieron su origen iberoamericano, como ocurre con los referentes del siglo XXI que campan a sus anchas por el mundo y atesoran avances tecnológicos que hace un decenio eran impensables para contar también lo que ocurre en su propia región.

“**PODRÍA HABLARSE HOY** de un fenómeno global consistente en la defensa por parte de los fotógrafos de su propio territorio”, reflexiona Emilio Morenatti, reciente ganador

del Premio Ortega y Gasset de Periodismo. “Influye el mayor acceso a los medios de trabajo y que ya tampoco es necesaria para coberturas locales la presencia del fotógrafo internacional. Hay una legión baqueteada en lugares de trabajo donde te juegas la vida cada minuto. Y en Latinoamérica existe una raza especial, una savia nueva de fotoperiodistas curtidos bajo amenazas”.

“LAS IMÁGENES DE ESTOS FOTÓGRAFOS REZUMAN HISTORIA, RAÍCES, CULTURA, PERSONALIDAD”

El argentino Rodrigo Abd, fogueado en la Centroamérica más subterránea, es un buen exponente de esta savia nueva. Y corrobora el argumento de Morenatti: “Antes aprendíamos de los que venían del *primer mundo*. Cada vez más, muchos de nosotros tenemos la suerte de cubrir grandes conflictos internacionales y dirigir después esa mirada hacia nuestro propio continente”.

Pero la mayor especialización y los avances tecnológicos no han sido los únicos factores de este empuje. Como añade

Loup Langton, organizador junto a Pablo Corral del certamen Pictures of The Year para Iberoamérica, “los problemas económicos de las agencias han acelerado el proceso de comprender el talento local”. Iniciativas como la puesta en marcha por Langton y Corral, a la sazón administrador de *Nuestra mirada*, la red social de fotoperiodistas iberoamericanos, conviven con

colectivos que promueven una narrativa propia de la región. Es el caso de SUB, compuesto por argentinos que retratan exclusivamente realidades del Cono Sur. Como explica Olmo Calvo, representante de SUB en España, “para contar algo bien no sirve de nada caer como un paracaidista; hay que conocer a la gente y las historias”.

Con ese método regresan después de conquistar el mundo renombrados como el chileno Tomás Munita. “Quiero posar mi mirada acá, en Chile, en Perú, en Bolivia. Lugares a los que une la misma lengua”. Una identidad. Un compromiso con las raíces. Así lo cree Daniel Rodrigues, galardonado en los World Press Photo 2013: “Las imágenes de estos fotógrafos rezuman historia, raíces, cultura, personalidad”. ●

Gay Talese

La veu del perdedor

El pare del Nou Periodisme repassa en aquesta entrevista la seva carrera, en què ha posat més el focus sobre els antiherois que sobre les estrelles.

PER RICARDO MIR DE FRANCIA

Gai Talese espera en un dels salons de l'Hotel Pierre novaiorquès, una estança sumptuosa amb frescos que s'enfilen fins al sostre i escales de marbre que giravolten. Amb un impecable vestit de tres peces, marca de la casa, sembla un personatge del Gran Gatsby. Aquest senyor, fill de sastres calabresos, ha complert 81 anys, però menys una ore-

lla una mica avariada que el fa fugir dels llocs sorollosos, segueix escrivint i té una memòria envejable. Tampoc ha perdut la patològica curiositat del seu ofici. Tant, que arranca la trobada dispartant preguntes quan és ell l'entrevistat.

Per als que no el coneguin, Talese és el pare del Nou Periodisme, un gènere que pren prestades les eines de la ficció per explicar històries verdares. El títol l'hi va regalar Tom Wolfe, un altre dels nous periodistes juntament amb Norman Mailer

o Hunter S. Thompson, el 1973, després de llegir un article seu sobre el mític boxejador Joe Louis. Aquesta laminadura perviu al llibre *El silencio del héroe*, la recopilació d'articles esportius de Talese que acaba de publicar Alfaguara. Allà hi ha el millor Talese, un forense de l'ànima humana més interessat en els secundaris i en els perdedors que no pas en les grans estrelles. D'aquestes també se'n va ocupar, encara que ho va fer gairebé sempre en l'ocàs de les seves carreres. ≡

Talese, a l'Hotel Pierre de Nova York, on es va celebrar l'entrevista.

L'ESPORT

Un fidel mirall de la lluita de classes

Per a Talese, l'esport és molt més que un grup d'individus darrere d'una pilota o deixant-se la pell per arribar primer. «L'esport és una metàfora de la vida», «una representació de l'escena política internacional» i «també el marc de la lluita de classes». «Els pobres es dedicaven a la boxa; els no tan pobres juguen a tennis, i els més marginats entre els negres opten pel futbol americà».

Lluny de l'enveja que desperden els grans atletes, Talese els considera enormement vulnerables. «El que té de pitjor ser una estrella és ser una estrella de l'esport», diu. «Et menteixen, desconfien de tu, et maltracten. Els fans són cruels. Els amos, deslleials. Si ets una estrella, com Messi, no pots estar mai segur

de tenir a prop un amic, perquè saps que, si perds el pas per una lesió o per l'edat, estàs mort». Durant la seva carrera va conèixer molts dels grans esportistes. Des de Mohamed Ali i Joe Louis a la llegenda del beisbol Joe Di Maggio. Però qui el va impressionar més va ser el també campió dels pesos pesants Floyd Patterson, de qui va escriure 38 articles. «És el que tenia més coratge de tots els atletes que he conegut, el que estava menys preparat per ser un campió». ≡

LA MÀFIA

«Vaig passar 6 anys amb el gàngster per escriure»

Si la foto no és prou bona és perquè no estàs prou a prop». La frase és de Robert Capa, però es podria aplicar a la forma de concebre el periodisme de Talese. No comença a escriure –gairebé sempre perfils o grans reportatges– fins que ha aconseguit una relació de confiança amb els protagonistes de les seves històries. I no publica res sense noms, una cosa que li va costar més d'un lustre a l'investigar sobre l'alliberament sexual dels nord-americans a *La mujer del prójimo*.

«Quan vaig escriure sobre la màfia [Honraràs a tu padre, un llibre de no ficció sobre la família Bonanno], vaig penetrar en el seu codi de silenci. Abans d'escriure una paraula, vaig estar amb el gàngster sis anys. Va haver de conèixer-me, conèixer la meva

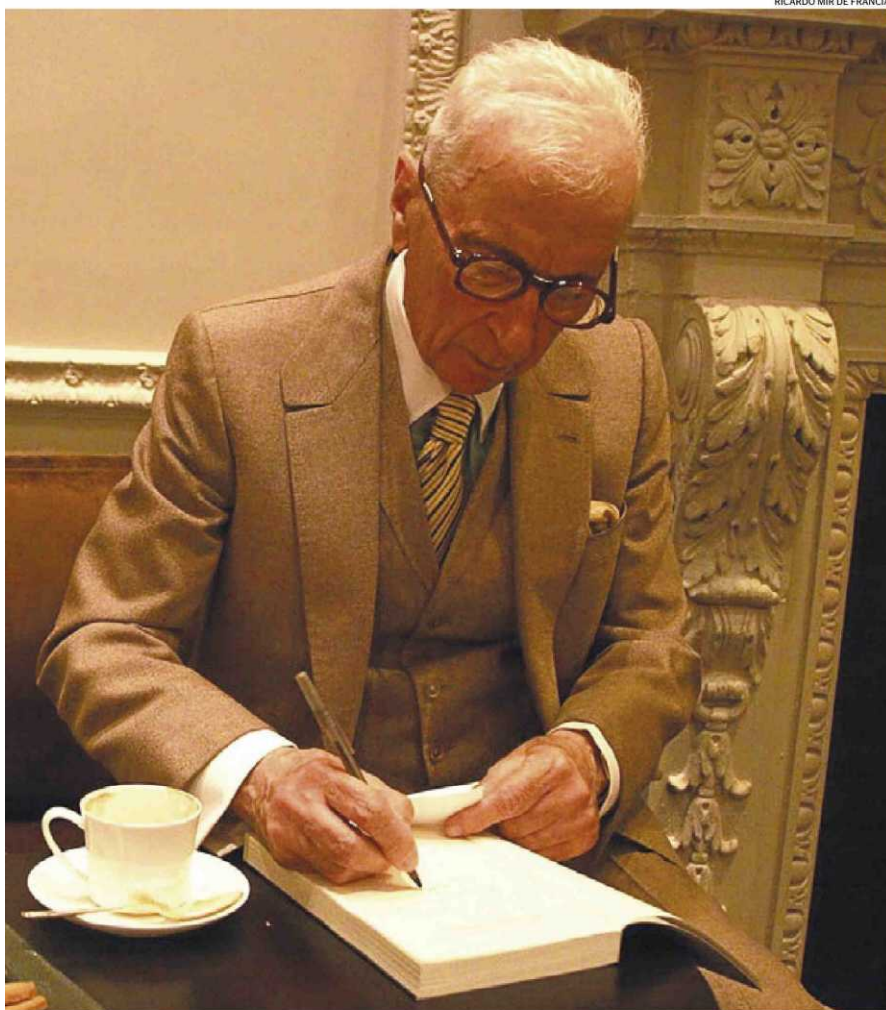
dona, els meus fills, i viceversa. Després d'algunes sospites, va arribar a la conclusió que jo almenys escriuria la veritat, que és més del que fan altres periodistes quan escriuen sobre la màfia». Talese compara el procés de guanyar-se els seus protagonistes amb el festeig d'una dona. «No parlen amb tu fins que saben alguna cosa de tu o senten que no els robaràs la bossa o les violaràs. S'han de sentir segures. D'això s'extraen en el periodisme, de transmetre a la gent que amb tu estan segurs». ≡

PERIODISME

«Wall Street no és digne del meu esforç»

Per ser un dels gegants del periodisme nord-americà, Talese ha fugit durant tota la seva vida dels temes suposadament profunds que consoliden moltes carreres: la política i l'economia. Pels dos àmbits sent una desconfiança congènita. «La política és teatre, engany i propaganda», diu en un moment de l'entrevista. El que és pitjor és, no obstant, el seu desdeny envers el món dels diners, del qual sí que es va ocupar el seu col·lega Tom Wolfe a *La foguera de les vanitats*, encara que recorrent a la ficció, un camp ignorat per Talese.

«Tant que em costa escriure bé, no són dignes del meu esforç. He escrit sobre gàngsters, adúlter, obscens i pecadors, però ho vaig fer perquè els respectava», assegura

RICARDO MIR DE FRANCIA

LA CARRERA

De portar cafès al 'Times' al Nou Periodisme

Talese va començar la seva carrera a *The New York Times* «portant cafès, passant missatges i fent de servent». Era el 1953, i l'espigat fill del sastre, nascut a Ocean City (Nova Jersey), anava a la feina de becaire amb vestits a mida. El seu primer article, sense firma, va ser una semblança de l'home que posava els cartells lluminosos a Times Square.

La diferència estava en la mirada i l'estil literari. Talese, incorporat a la secció d'Esports després de passar per l'Exèrcit, va escriure sobre el cronometrador del Madison Square Garden o sobre el seu ferrer de cavalls, passant per la convivència en els viatges dels Yankees. El gran salt el va fer al deixar el *Times* per escriure a les revistes més prestigioses del país, primer *Esquire* i més tard el *New Yorker*. A la primera, el bressol del Nou Periodisme, va publicar el que està considerat un dels millors articles de la història: *Frank Sinatra has a cold* (Frank Sinatra està constipat). «Sinatra constipat és com Picasso sense pintura, com un Ferrari sense gasolina, però pitjor», va escriure en

una frase memorable.

Talese es va passar més de mig any seguint-li la pista i intimant amb el seu entorn, però el cantant no hi va voler parlar. «El tenia amics a la màfia i va pensar que a l'article diria que eren els seus amos», explica. «No era així perquè Sinatra no era de ningú. No va confiar en mi al principi ni tampoc després. Molts anys després de la seva mort, la seva filla Tina em va dir que li havia agradat el que vaig escriure, que em vaig ajustar més a la realitat que cap altre. No sé què hauria pensat Sinatra perquè quan alguna gent està tan famosa ja no saben ni qui és».

A més dels articles, ha publicat set llibres, grans reportatges literaris. Un d'ells, *La mujer de tu prójimo*, en què es va submergir en la vida dels salons de massatges, les orgies i els swingers, va estar a punt de destruir el seu matrimoni i la seva carrera. Ara escriu sobre mig segle de matrimoni amb l'editora Nan Talese i sobre un voyeur a qui va conèixer el 1980. «Em vaig mantenir en contacte amb ell des d'aleshores, però fins a l'any passat no va estar disposat que publicés el seu nom.»

SECRETS D'ESTAT

Assange és un «heroi» i el Govern «menteix»

Aquesta entrevista es va fer abans que Edward Snowden es convertís en un nom de sobretaula i que les seves revelacions sobre l'espionatge anglo-nord-americà arribessin a tots els racons del globus. Tot i així, Talese va dirigir la conversa cap als secrets d'Estat, criticant la que va ser durant molts anys casa seva. «Ni el Govern dels EUA ni els mateixos mitjans recolzen la llibertat de premsa. Parlem de *The New York Times*. ¿Que potser recolza Julian Assange? El que va ser el seu director, Bill Keller, escriu columnes suggerint que és un criminal perquè viola secrets. Però violar secrets depèn de qui defineix què és secret, és a dir, el Govern».

Per Talese, Assange és «un he-

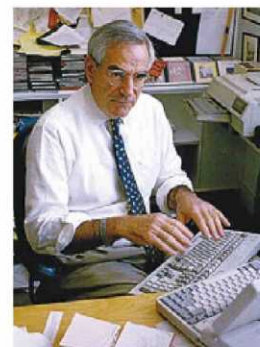
roi». «És com Daniel Ellsberg, excepte en un punt. Quan Ellsberg va filtrar secrets del Vietnam no teníem l'11-S. Aquells atacs van canviar la premsa com no havia passat mai. Des d'aleshores els mitjans li tenen por al concepte de seguretat nacional i això ha donat al Govern una arma per martellejar eternament la premsa. Poden vetar qualsevol cosa que vagi en contra dels seus interessos amb el pretext de la seguretat nacional, quan sabem que el Govern menteix, com va fer a l'Iraq.»

EL FINAL

«El que voldria és morir en acció»

A Talese li agradaria morir com el seu amic, el periodista David Halberstam (a la foto), a qui defineix com el seu escriptor favorit. Aquest premi Pulitzer va morir en un accident de moto als 73 anys mentre es dirigia a una fer entrevista. «Ell va morir seguint una història, i a mi també m'agradaria morir en acció -assegura Talese-. No vull morir en un estúpid hospital amb Alzheimer o depenent mentalment o físicament d'algú. El meu pitjor malson és morir al llit d'un hospital mentre espero que algú em porti un got d'aigua».

¿Què el reconforta al pensar en la seva vida?
«Que en cap moment des que vaig començar a escriure d'esports

sent un naval he escrit res de què m'hagi d'avergonyar. No he escrit mai res amb mala intenció, ni he traït la confiança de les meves fonts, ni he escrit al dictat de ningú, i tampoc no he fet res per diners. Potser em moriré demà però això és l'únic de què estic orgullós.

El temps s'acaba. Ha passat l'hora pactada, però el mestre encara té una última pregunta. «¿Creus que amb això podràs escriure una història?»

el periodista. En canvi, no tinc cap respecte per Wall Street. Amb moltes excepcions, aquesta gent són lladres, pispes i canvistes. ¿Què fan? ¿En quina manera contribueixen? ¿Què construeixen? ¿Què deixen com a llegat?», es qüestiona i tot seguit passa a contestar a la pregunta: «Només mansions i grans piscines als Hamptons i en llocs similars. Tant de bo els periodistes els fiscalitzessin més. Hi ha un parell de banquers a la presó, però no els suficients.»

Aspecto de la redacción de la nueva cadena de televisión i24news en Israel. / SAL EMERGUI

Televisión / Judíos y árabes, en la redacción

Al Yazira tiene un competidor israelí privado

i24news, con base en Israel, inicia sus emisiones en árabe, inglés y francés

SAL EMERGUI / Tel Aviv
Especial para EL MUNDO

Cuando uno pasea por Yafo, en el sur de Tel Aviv, queda impresionado por la paciencia de los pescadores. A pocos metros de sus pequeñas embarcaciones, se alza un edificio donde no hay un minuto de calma y la presión se acelera a medida que avanza la aguja del reloj, la que marca el lanzamiento de la nueva cadena internacional de noticias. La primera desde Israel. Con 150 periodistas locales y extranjeros, i24news dispone de tres servicios (inglés, árabe y francés) para contar la realidad israelí, regional y mundial desde este viejo rincón de Tel Aviv.

La alargada sombra qatari está presente en cada metro cuadrado de la sede. «La respuesta israelí a Al Yazira», definen algunos el nacimiento de este ambicioso proyecto que dirige Frank Melloul, y

tiene entre sus inversores al empresario franco-israelí Patrick Drahi.

«No me gusta que me comparen con Al Yazira por dos motivos. En primer lugar, porque no compartimos los mismos valores. Creo que es bueno escuchar otra voz desde Oriente Medio y desde un país democrático. No creo que Qatar sea una democracia. En segundo lugar, la diferencia con el resto de cadenas internacionales es que somos una empresa privada y no recibimos un euro del Gobierno o de un partido», explica a EL MUNDO Melloul, el cerebro del canal y ex director de desarrollo y estrategias de France 24.

i24news es el proyecto de su vida por el que ha abandonado París para trasladarse con su familia a Israel. El presupuesto es la mitad que France 24 y muy lejos del pozo ilimitado de Al Yazira.

Mientras recorremos la sala principal en la que se prepara otro simulacro del informativo antes de la primera emisión prevista en escasos días, Melloul presume de «la única redacción de un canal internacional que tiene juntos en el mismo espacio a los periodistas y los estudios de los servicios en inglés, árabe y francés».

Según un portavoz, la i de la marca tiene muchos significados: «internacional, información, independencia, individual, innovación, interacción, Israel, Islam...»

«El 70% del contenido abarcará temas internacionales y el resto, Israel y la región, basándonos en los hechos y en ver más allá de la noticia», explica Melloul antes de interrumpirle para preguntar si no hacen propaganda de Israel. «No. No tenemos ninguna agenda política, ya que no pertenecemos a nadie ni recibimos un euro de Israel. France 24 sirve al Gobierno francés, BBC es del Gobierno británico, RT es del presidente ruso Putin, Al Yazira sirve los intereses del emir de Qatar», responde.

Tras trabajar en el Canal 10 israelí, Jonathan Regev aceptó esta aventura y asegura que «no es propaganda. Si fuera así no hubiera venido». La conocida periodista árabe israelí Lucy Arish presentará en inglés el informativo estrella de i24news.

«Hasta ahora, podías ver las noticias desde un punto de vista norteamericano, ruso, inglés, árabe o francés. Nosotros aportamos ahora el ángulo israelí sin que sea propaganda», incide Melloul añan-

diendo que desea enseñar «el otro Israel»: «El enfoque suele ser el conflicto árabe-israelí, pero también hay que cubrir, por ejemplo, altas tecnologías o la convivencia de los árabes en Israel. Viendo esta redacción con judíos y árabes trabajando juntos, te das cuenta de cómo es el país»

Con boletines cada 30 minutos, debates y magazines y una audiencia potencial de 350 millones de espectadores, se verá en Euro-

«La i de la marca significa: Israel, Islam, innovación información...»

«Nosotros aportamos el ángulo israelí, sin ser propaganda»

pa, África y Oriente Próximo. Sin contar con el continente más poderoso, internet. Y, claro, los smartphones. Por problemas de regulación aún no se emitirá en Israel. Los directivos no descartan apostar por el español.

i24news intentará sobrevivir en la global jungla informativa y económica para, posteriormente, emular el éxito e influencia de la veterana hermana árabe que emite desde Doha.

Termina así la larga disputa por la salida de los periodistas de 'Carrusel deportivo' Paco González y Pepe Domingo Castaño

Itxu Díaz Madrid

La crisis que azota al mundo de los medios de comunicación hace extraños compañeros de cama. La Cadena COPE y la SER acaban de decidir poner fin amistosamente a una larga disputa en la que están enzarzados desde 2010, cuando los periodistas deportivos Paco González y Pepe Domingo Castaño decidieron abandonar la emisora del grupo Prisa para fichar por la radio de la Conferencia Episcopal. La salida de los veteranos comunicadores se saldó con un intercambio de demandas entre las dos grandes emisoras de ámbito nacional.

El nuevo programa de Paco González y Pepe Domingo Castaño en la cadena Cope desató las iras de los responsables de la Ser, que acusaron a sus principales competidores de haber copiado el formato de *Carrusel deportivo* en su programa *Tiempo de juego*, presentando una demanda ante el Juzgado de lo Mercantil de Madrid.

En la demanda, presentada noviembre de 2010, la cadena Ser acusaba a la Cope de infracción de derechos de propiedad intelectual y comisión de actos de competencia desleal. Tal y como señalaba entonces la radio en un comunicado, *Tiempo de juego* se estaba aprovechando "indebidamente de la reputación obtenida por la cadena Ser con la legítima creación original del programa *Carrusel Deportivo* durante 50 años".

La clave de la maniobra legal, no obstante, era la petición de "suspensión o cesación provisional de la explotación del formato del programa radiofónico *Carrusel deportivo*, de titularidad de la cadena Ser, en el programa radiofónico *Tiempo de juego*, de la Cope".

La demanda iba más allá, llegando a pedir al Juzgado de lo Mercantil que, "como medida cautelar, adopte la intervención y el depósito de los ingresos publicitarios obtenidos" hasta entonces por el

La SER y la COPE deciden no hacerse daño y retiran sus demandas

FICHAJE POLÉMICO. La llegada del equipo deportivo de la SER a la COPE en 2010 levantó una inmensa polvareda.

programa *Tiempo de juego* durante la temporada 2010/11, aparte de pedir una indemnización por daños patrimoniales, y otra por daños morales por valor de tres millones de euros. Y más aún: la SER pedía "la retirada provisional, de la pági-

Ambas empresas de comunicación se felicitan "por el acuerdo alcanzado y por el clima de diálogo que se ha restablecido"

na web de la COPE, de las grabaciones en las que se contengan las emisiones del programa radiofónico *Tiempo de juego* desde el 28 de agosto de 2010".

Apoyaba la radio de Prisa todas estas medidas en "doce elementos" imitados por los codemandados Paco González y Pepe Domingo Castaño en el *Tiempo de juego*.

Entre ellos citaban ciertas secciones como "El partido de la jornada" o "la utilización del sonido Morse como aviso de gol". Además citaban otros elementos supuestamente copiados del formato original de *Carrusel deportivo*: "el binomio director-animador; la fusión información deportiva-publicidad; la realización de idénticas creatividades publicitarias en directo, las animaciones del programa radiofónico; los modos de emisión de los mensajes de los oyentes y la utilización de efectos de sonido mediante una máquina accionada por el propio director".

Como era previsible, en marzo de 2011 el Juzgado Mercantil número 8 de Madrid desestimó la suspensión cautelar de 'Tiempo de juego'. En el auto, el juez admite que todos los programas radiofónicos deportivos de fin de semana tienen cierta similitud, y recuerda que la ley establece que "la imitación de prestaciones e iniciativas empresariales o profesionales aje-

nas es libre". La única salvedad a esta norma sería que el producto esté amparado por "un derecho de exclusiva reconocido en la ley", algo que debería quedar claro a lo largo del procedimiento.

Sea como sea, ya nunca quedará aclarado quién tenía razón, después del acuerdo al que han llegado las partes en las últimas horas. Tal y como han comunicado ambas empresas, "la Cadena COPE y la SER han decidido de mutuo acuerdo retirar todas las demandas que cada una de estas empresas había planteado contra la otra y contra algunos de sus comunicadores".

"Ambas empresas de comunicación se felicitan por el acuerdo alcanzado y por el clima de diálogo que se ha restablecido", añade la nota oficial, "con la convicción de que es preferible una relación basada en el respeto de las legítimas diferencias, que no excluye la colaboración al servicio del bien común, especialmente en estos momentos de crisis".

Despliegue militar junto a la televisión estatal, ayer, en El Cairo REUTERS**MORDAZA A LA PRENSA**

Apagón informativo para los medios islamistas

P. ROSAS
EL CAIRO

Misr 25, la cadena de los Hermanos Musulmanes, desapareció de la antena segundos después de que el general Abdel Fatah al Sisi anunciara el pasado miércoles el fin de la presidencia de Mohamed Mursi. Poco después, miembros de las fuerzas de seguridad tocaban a la puerta del canal Al Yasira Mubasher Misr, la filial en directo para Egipto del conglomerado qatari, llevándose detenidos a 28 periodistas. Lo mismo sucedía con Al Hafez, Al Nas y Al Rahma, tres canales salafistas. Las autoridades han prohibido también el diario de la cofradía islamista. Con el resto de cadenas privadas y la televisión estatal volcadas en celebrar el paso dado por los militares, Mursi y sus millones de seguidores se quedaban sin oídos, sin ojos y sin voz.

Las autoridades no han explicado el por qué de este apagón informativo, aunque muchos interpretan en Egipto que busca prevenir una posible agitación por parte de medios vinculados con el expresidente, que acaba con más disturbios en las calles. El paso dado por los militares, sin embargo, sienta un precedente peli-

groso, denuncian las organizaciones de derechos humanos en Egipto. El golpe a los canales que han dado más espacio a los seguidores de Mursi se completaba ayer con la orden de arresto que emitía la fiscalía egipcia contra el director de Al Yasira Mubasher Misr, Abdel Fatah Fayed, al que acusan de «amenazar la paz pública y la seguridad nacional» con la retransmisión de noticias «incendiarías».

Detenido «por precaución»

El apagón informativo de los medios islamistas «supone una violación clara de la ley y una restricción contra la libertad de los medios de comunicación», denuncia la Red Árabe para la Información de los Derechos Humanos (Anhri), una de las ONG más activas de Egipto. Aunque algunos de estos canales, especialmente los salafistas, han sido polémicos y han dado voz en ocasiones a clérigos radicales con un discurso de odio y provocación, esto no justifica el cierre de las cadenas, señala Anhri, que critica que el Ministerio del Interior, sin orden alguna por parte de un tribunal, haya detenido a periodistas «por precaución», sin haber cometido delito alguno.

Si del teu pa3s s'exporten hist3ries personals com la de la salvadorenca **Beatriz** 3s que els nivells de respecte a les dones i, en conseq3encia, a tota la societat estan atrotinats. ¿Alg3 pot pensar tan sols un segon que a **Beatriz** se l'hagu3s sotm3s a la injust3cia i la humiliaci3 si fos una persona amb possibilitats? S3n les dones m3s desfavorides, les m3s joves i les ciutadanes de pa3sos sense llibertat les candidates al premi de ser forçades a ser mares, en un llarg reguitzell de submissions. L'OMS, els barems de la qual acceptem de bon grat en un ampli ventall de temes, posa xifres a la mort o les greus seq3eles per emp3nyer a interrompre la gestaci3 en la clandestinitat. Nosaltres, europees, ens estimem m3s acostar-nos cap a Noruega, Alemanya i França que no pas a Irlanda, San Marino, Malta, M3naco, Liechtenstein –que comparteixen altres coses–, on no admeten la malformaci3 fetal com a motiu per avortar.

Les dones ja saben que al seu cos es dirimeix el control sobre elles. Les persones expertes en salut, en dret, en afers socials, entren en el debat amb arguments per defensar-lo o reprovar-lo. Però, per a moltes

DEFENSORA DE LA IGUALTAT

EVA Peruga

L'ofensa del «corre, corre, a avortar»

dones i homes, l'exist3ncia d'una legislaci3 que no desprengui tutela o càstig sobre la decisi3 d'interrompre l'embaràs té a veure, a seques, amb la llibertat femenina. I aquesta llibertat no 3s negociable. El Tribunal Constitucional ja va donar el vistiplau a la primera llei, del 1985, basada en els sup3sits. Ara, una altra vegada, ha de tornar a opinar sobre la llei del 2010. El Consell d'Estat, a prop3sit de la primera, va assenyalar que s'havia d'«ajustar» a la realitat «perquè no hi ha res m3s contrari a un Estat de dret que el divorci radical entre les normes i la seva aplicaci3». I gaireb3 30 anys despr3s que les dones que es van atrevir a desafiar les lleis que les identificaven com a delinqüents pel fet de vo-

ler escollir la maternitat queien a la tomba o a urg3ncies, es desenterra el lema *les dones parim, les dones decidim* per fer front a la contrareforma de **Gallard3n**, una antigalla que repren el vaiv3 del dret al delictes i expulsa les dones a les catacumbes. La hist3ria est3 plena d'exemples en qu3 les dones acaben sent v3ctimes del joc polític. Davant un renovat Tribunal Constitucional, amb uns membres que oscil·len cap al conservadorisme i una depend3ncia m3s gran de la pol3tica, ¿quina sent3ncia es pot esperar sobre la llei del 2010?

Convocades per Dones en Xarxa, es van sentir a Barcelona 60 veus amb 60 motius per rebutjar la reforma del PP. Com si la situaci3 de la

dona estigu3s estancada en la dictadura, com si no hi hagu3s q3estions per resoldre a favor de la igualtat d'oportunitats, com si la crisi econ3mica no castigues de manera descarada les dones, les veus d'elles i ells es van tornar a unir per reclamar el que 3s obvi. Manifestar, novament, l'ofensa que suposa per a moltes i molts que es tracti les dones com a 3ssers sense criteri ni sentiments que corren a avortar quan la legislaci3 3s lliure i gratu3ta. I denunciar la manipulaci3 que contraposa avortar i ser mare, quan certament les dones abocades a interrompre el seu embaràs no s3n contràries a la maternitat.

Segons paraules de **Leire Paj3n**, el 2010: «Les dones que no comparteixen la norma no en faran ús, però les que vulguin fer-ho no podem ni ells ho hem d'impedir». Passem a altres debats al voltant de les dones, els nens, la fam3lia i la maternitat. Canviar la llei del 2010 no 3s un clam social. S3 que ho 3s que ser mare no resulti un càstig laboral i social. A veure on s3n les lleis per fer front a aix3. ≡

defensoraigualdad@elperiodico.com
web: defensora.elperiodico.com

EL DEFENSOR
DEL LECTOR

Josep Rovirosa

Monsenyor

Aparentment, no li falta raó al lector Cerqueda, de la Seu d'Urgell, quan escriu que la composició fotogràfica sobre l'arrest de monsenyor Nunzio Scarano és contradictòria (pàg. 3, 29 de juny). A la pàgina hi ha dues fotos. A la gran, a quatre columnes, hi veiem Scarano escortat per tres persones, una amb uniforme policial. Es tracta d'un fotograma tret d'un vídeo de la Guàrdia de Finances italiana. A la imatge el rostre de monsenyor està difuminat. A sota, en una foto a columna, s'hi veu la cara del sacerdot sospitós de repatriar il·legalment des de Suïssa 20 milions d'euros. El lector no entén per què es desfigura la cara en una foto i es mostra amb nitidesa en l'altra.

Albert Aymami, redactor en cap de fotografia, explica al Defensor que la imatge de la detenció només va arribar a través de la policia italiana i sempre amb el rostre difuminat. Afegeix que les agències van servir fotos d'arxiu de monsenyor Scarano i, atès que informativament era rellevant mostrar-ne la fesomia, la informació gràfica es va complementar amb una foto tipus carnet. Eusebio Val, corresponal a Roma, va preguntar a la Guàrdia de Finances per què van ocultar la cara del sacerdot i va obtenir una resposta clara. Des d'aquest servei policial –el van informar– no es faciliten fotos de presumptes culpables emmanillats o mostrant la cara. Sembla un bon compromís amb la presumpció d'innocència i una mesura per evitar l'anomenada "pena del telenotícies".

Aquesta setmana *La Vanguardia* informava sobre un màster per a advocats, orga-

L'autoregulació és la
millor eina del periodisme
per defensar l'ètica i
evitar els judicis paral·lels

nitat per Esade, l'objectiu del qual és lluitar contra els judicis paral·lels. I a l'editorial, aquest diari advertia que aquesta no és tasca exclusiva dels lletrats. Els mitjans de comunicació no han de renunciar a una informació rigorosa. Però evitar que la societat dicti veredictes abans que el jutge emeti sentència és responsabilitat, també, dels mitjans.

Es lògic que el lector veïés contradictòria la composició fotogràfica. La lluita per l'audiència i un cert sensacionalisme ens han acostumat a veure imatges discutibles des de l'ètica informativa. I –cal dir-ho– en alguns mitjans més que en d'altres. Però si des del periodisme no prenem consciència que el rigor no està renyit amb el respecte, d'altres pugnan per imposar-lo per llei. Hugo Aznar, l'autor que més ha estudiat a Espanya l'autoregulació periodística, escriu que "acostumats que sigui sempre l'Estat el que estableix les pautes que cal seguir, tenim la sensació que allà on no arriba la seva acció reguladora ningú no ha d'assumir cap responsabilitat. Però això no és cert". I afegeix que s'equivoquen els qui veuen en l'autoregulació una restricció a la llibertat. Perquè "és qui disposa d'un criteri propi, públicament reconegut, a qui resulta més difícil imposar-n'hi un altre de diferent i instrumentalitzat" (*Comunicación responsable*, Ariel, 2011). Informar sobre la presumpta estafa de monsenyor Scarano no estava renyit amb el fet de mostrar-lo amb dignitat. El seu rostre és mostrat en una imatge d'arxiu i no en el tràngol de la detenció.●

Els lectors poden escriure al Defensor del Lector (defensor@lavanguardia.es) o trucar al 93-481-22-99

'SANG AFRIKANER: LA GENERACIÓ QUE VA NÈIXER LLIURE' ES POT VEURE FINS AL 17 DE JULIOL A LA FNAC TRIANGLE ILVY NJIOKIKTJEN

L'estiu de la fotografia

La bona acceptació de la fotografia documental i el fotoperiodisme a Barcelona la corrobora l'èxit de cada World Press Foto. Però la ciutat dona ara un nou pas per esdevenir la capital del gènere: el naixement l'1 de juny de Circuit 2013-Fotografia documental Barcelona (circuitfotobarcelona.org/ca), un recorregut d'exposicions en centres d'art, centres cívics, galeries i escoles de fotografia de la capital catalana.

Organitzat per Photographic Social Vision, Circuit ha programat gratis –i sovint fins a passat l'estiu– una trentena llarga de mostres de fotos d'una setantena d'autors, entre les quals destaquen cinc de procedents del prestigiós festival internacional Visa pour l'Image-Perpignan 2012, inèdites a Espanya: els reportatges sobre la vida de Steve Jobs, que durant 15 anys va ser fotografiada per Doug Menu-

ez; el poble nòmada sami (Erika Larsen); el Kurdistan (Julien Goldstein); la vida d'una comunitat brasilera que converteix una xocolateria abandonada en casa seva (Sebastian Liste) o l'ensinistrament racista que reben els joves blancs sud-africans que assisteixen als campaments de l'extrema dreta (Ilvy Njiokiktjien).

MOSTRAR EL QUE NINGÚ NO MOSTRA

El Círculo del Arte acollirà l'exposició *Inèdits*, amb imatges dels fotògrafs espanyols Pep Bonet, Samuel Aranda, Guillem Valle i Olmo Calvo, tres d'ells guanyadors del World Press Photo i que presenten reportatges que la premsa espanyola no ha publicat. I a l'espai Mercè Sala es pot veure el treball d'Andrea Lolicato *Més fràgils que una bombolla*, sobre famílies afectades per la crisi hipotecària a Espanya.

Lanzamiento / 'Streaming' a partir de septiembre

La TV del futuro a través de internet

La empresa sueca Magine hace pruebas para ofrecer en España la programación de los canales en tiempo real, en diferido o recuperando emisiones atrasadas

JULIO MIRAVALLS / Madrid

Una empresa sueca se ha propuesto traer a España, y al resto de Europa, el futuro de la televisión por internet. Magine (<http://magine.com/es>) ya opera en su país de origen y acaba de iniciar pruebas beta en España y en Alemania. Espera lanzarse en septiembre.

La propuesta se basa en emitir los canales existentes a través de la

red, «sin descodificadores, cableados, ni otras complicaciones técnicas», explica su director de contenidos, Michael Turner.

La conexión se hace en ordenadores con el navegador; en tablets y smartphones, con una app (ya está en iTunes la de iPhone/iPad; para Android todavía, no); y directamente en receptores de SmartTV con conexión a la red.

Magine actúa como un *carrier* en *streaming* de la señal de los canales (con los que establezca acuerdos). Su virtud es su software —«un desarrollo propio» aclara Turner— con resultados de compresión que le permiten hacer *streaming* de muy buena calidad con una conexión 3G. En pantallas móviles requiere un ancho de banda de 700Kb. Una pantalla con más reso-

lución SmartTV pide dos megas. El usuario tiene la parrilla de programación EPG y la emisión arranca casi en el acto con un doble click

Todos los programas que se emiten en las cadenas concertadas son *subidos* a la nube en tiempo real. Se puede ver la emisión en vivo, programas de días anteriores, o el que se emite ahora mismo, pero tomándolo desde el principio. «Es tu

prime time, a la hora que te conviene a ti», indica Turner. «La media suele ser hasta ocho días atrás»

¿Hay diferencia con la oferta propia en web de cada canal de TV? «Que el usuario tiene todos los canales con una sola aplicación y siempre con igual funcionamiento. A las cadenas se les respetan todos sus derechos: las emisiones van protegidas con DRM y no se puede eliminar la publicidad, que es su negocio, pero les ofreceremos personalizarla por perfiles».

Los usuarios de Magine deben identificarse mediante un email y una clave, o con su cuenta de Twitter o Facebook. Los canales en abierto se pueden ver gratis y la intención es crear «paquetes muy baratos» con los de pago.

OBJECTIU: SER SOCIS INDUSTRIALS

Mediapro llança Imagina Lab

El grup vol invertir en projectes tecnològics relacionats amb la indústria audiovisual

A. Cabanillas

En els últims anys, grans empreses com Telefónica amb Wayra o Mercadona amb Lanzadera han apostat per crear plataformes de suport a les pimes i, sobretot, als emprenedors, mitjançant les quals poden detectar oportunitats de negoci en què invertir i els emprenedors obtenen múscul financer. L'últim a sumar-se a la llista és el grup de comunicació Mediapro, que acaba de llançar Imagina Lab, una mena de labo-

ratori-aceleradora de projectes tecnològics vinculats a la indústria audiovisual.

Amb aquesta nova iniciativa la companyia pretén detectar projectes empresarials de llarg recorregut relacionats amb temes com la producció audiovisual, l'esport, la mobilitat, els continguts o activitats de màrqueting, entre d'altres, per "ajudar-los a créixer oferint-los el nostre profund coneixement del sector, les nostres instal·lacions i, evidentment, finançament", diu Ignacio Arrola, responsable de l'àrea de màrqueting, comercial i nous

mitjans per a Gol Televisión.

En aquest sentit, Arrola explica que Mediapro posarà a l'abast dels emprenedors seleccionats un espai físic gratuït a les oficines que la companyia té a Madrid i Barcelona, així com els serveis financers, fiscals, laborals i jurídics de l'empresa, les seves instal·lacions tecnològiques, la seva xarxa de contactes nacional i internacional i el tipus de finançament necessari. A més, el directiu adverteix que volen convertir-se en els seus socis industrials. "Imagina Lab no és una acceleradora d'empreses

que acompanyarà els emprenedors durant un temps i després se'n desvincularà. Pretenem ser socis industrials i construir una relació a llarg termini en la qual tots hi guanyem", sentència. La forma de col·laboració econòmica pot anar des d'aportacions al capital social fins a préstecs convertibles en accions.

Un altre dels punts diferencials de la iniciativa és que no hi ha una data límit per presentar els projectes. "A través de la pàgina web de Mediapro, els emprenedors podran fer-nos arribar en el moment que decideixin els

seus projectes empresarials que, posteriorment, un comitè format per experts de diferents àrees de l'empresa analitzaran".

Els requisits que cal complir perquè un projecte sigui acceptat són que sigui sòlid i viable des del punt de vista tècnic i financer i amb un equip humà amb talent, compromès i entregat. "Malgrat que no existeix un nombre objectiu de projectes per presentar a Imagina Lab, la idea és mostrar un total de tres projectes de forma trimestral a la direcció general de la companyia", diu Arrola.

Una imatge de les oficines de Mediapro a Barcelona

ARXIU

El profesor **Montero Padilla** (*Del amor y sus catástrofes*, 2013) atribuye la ocurrencia a **Ortega y Gasset**. Cuenta que el filósofo estaba con **Gregorio Marañón** en una reunión mundana, poblada de mujeres interesantes. Y que el médico le hizo notar que las mujeres no reparaban en ellos. El melancólico *No nos miran de Marañón* quedó zanjado por **Ortega**: *No es que no nos miren. Lo que pasa es que ¡no nos ven!*

Paradójicamente el hombre invisible que soy, en función de mi

Kilómetro 0

Hombres invisibles

Enrique de Aguinaga *

avanzada edad, se apoya en el mito de mi juventud. Junto al sueño de Superman, a la aventura de Robinson o a la fuerza de Sansón, la invisibilidad siempre gana.

Nunca más invisibles, si el camarero no te quiere atender. Ya puedes encender bengalas, agitar pañuelos de colores o pulsar bocinas (dar palmas, ni se te ocurra) que pasará por tu lado, ciego y sordo, con absoluta indiferencia. Para algunos modos del habla hispana, quedarse indiferente es morir. *Se quedó indiferente*; es decir, falleció.

A la jubilación forzosa (ese disparate semejante al trabajo forzado) se le llama, no sin razón, *muer-te civil*. Al despilfarro de talento y experiencia se le añade el incre-

mento demoledor de la llamada carga pasiva. ¿Cómo se puede mantener una edad de jubilación ya vigente cuando la esperanza de vida estaba en cincuenta años? El falaz argumento de que hay que hacer hueco para el trabajo de los jóvenes nos conduce a la expropiación de las viviendas de los ancianos porque los jóvenes no encuentran piso. Siendo la jubilación forzosa una expropiación del puesto de trabajo, hay que buscar mejores argumentos.

Y aún queda la marginación social, la proscripción del mérito

(Juan Cantavella, *La sociedad contra los ancianos*, 1978). Ahora, un estudio del Consejo Audiovisual de Cataluña ha confirmado con cifras el grado de desahucio que se ha aplicado a los mayores de sesenta y cinco años en las más diversas estancias de la televisión. Es inconcebible que un anciano lúcido e ilustrado, en buena forma física, presente un telediario. Los ancianos son también invisibles en televisión. ¡Lo que hay que ver!

* *Decano de los Cronistas de la Villa de Madrid.*

La mordassa ha tornat a Egipte, on cap mitjà no parla de cop d'Estat

GEMMA SAURA
El Caire. Enviada especial

“On són els mitjans egipcis? –es queixava dividint una seguidora islamista davant la mesquita Rabia al-Adawiya, a la perifèria del Caire, on els Germans Musulmans es van manifestar en suport de Mursi–. Fixa-t’hi, només hi ha periodistes estrangers. Les televisions egípcies fan com si no existíssim”.

Dos anys i mig després de Mubarak, la mordassa ha tornat a caure sobre el Caire. Després del tancament fulminant de les televisions i un diari afins als islamistes, no hi ha ni una sola veu als mitjans egipcis –estatals o privats– que en qüestioni l’enderrocament. La paraula “cop” només s’ha fet servir per rebatre els periodistes estrangers, que s’entenen a qualificar així el que aquí diaris, televisions i ràdios aplaudei-

xen unànimement com una rebel·lió popular per recuperar la revolució.

L’exèrcit sempre ha estat una línia vermella per a la llibertat de premsa, a Egipte, que ni tan sols l’impetu revolucionari no va aconseguir esborrar. Es va difuminar durant els mesos que la junta militar va estar al capdavant del país, després de la caiguda de Mubarak. Els mitjans privats es van atrevir a criticar les

detencions o la repressió de manifestants. Ara, en canvi, els mitjans han fet pinya amb l’exèrcit.

En aquest nou Egipte, els periodistes tornen a demanar l’anonimat per fer segons quines confessions. Com en temps de Mubarak. “Al meu diari tenim ordres de publicar només les fotos dels enfrontaments en què es veu els islamistes atacant, mai quan són víctimes”, explica un periodista. El simple fet d’exposar els seus dubtes deontològics li ha costat mirades suspicaces dels col·legues. “No sabia que eres un *germanet*”, li van dir.

El mateix explica una periodista d’un web. “Li vaig preguntar al meu cap per què no cobriem la

manifestació de Rabia al-Adawiya, perquè només estàvem donant imatges de Tahrir. Em va preguntar si potser hi tenia amics –explica–. Ni de bon tros. Odio amb totes les forces els Germans, m’alegro que els hàgim fet fora. Però jo parlava de periodisme. Desanima molt”.

L’argument, com és habitual, és que la censura –o la manipulació– és imperativa perquè la seguretat nacional perilla davant l’amenaça islamista. El cert és que des de les televisions proislamistes tancades diversos presentadors havien fet crides fins i tot a executar els “infidels”, entre els quals hi havia de líders de l’oposició fins a personalitats coptes.●

EL OYENTE

Entre dos fuegos

LUIS OZ

Gane quien gane finalmente el pulso en Egipto entre el Ejército (con sus numerosos aliados en la sociedad civil) y los Hermanos Musulmanes (HM), los medios de comunicación saldrán perdiendo.

Confusión, polarización, manipulación, control político, uso mafioso y conspiración son los términos más repetidos desde hace un año por los Hermanos Musulmanes para describir a los principales medios, como Al Ahram y la radiotelevisión estatal, que, en su opinión, nunca han dejado de apoyar a los militares.

Con el cierre a finales de abril de *Egypt Independent*, uno de los semanarios privados más plurales y valientes en la crítica de unos y de otros, el Gobierno de Mursi se quitó la careta de víctima y demostró que su tolerancia de la libertad de expresión era parecida o menor que la de la casta de generales-empresarios que ha controlado el país antes y después de Mubarak.

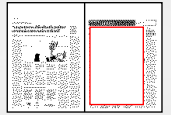
En los últimos meses se habían multiplicado las condenas, los ataques y las amenazas contra los periodistas de medios públicos y privados críticos con el Gobierno de Mursi y contra corresponsales y oficinas de medios extranjeros. El CPJ (*Committee to Protect Journalists*) ha registrado 37 casos graves entre el 1 de junio y el 3 de julio.

En Port Said perdió la vida Salah el Din Hassan, reportero del *Shaab Masr (Pueblo Egipcio)*, a causa de la explosión de una bomba artesanal en una manifestación contra Mursi el 28 de junio.

En su discurso del 26 de junio, el todavía presidente acusó a los medios privados (en particular a las cadenas CBC y Dream) de «manchar su imagen presidencial, incitar a la violencia y recibir dinero de partidarios del antiguo régimen de Mubarak». Horas después su ministro de Inversiones, Yahya Hamid, ordenaba el cierre de la cadena Al Faraeen (Los Faraones) por «ofender a las fuerzas del orden, criticar a los HM e incitar a un golpe de estado».

El 3 de julio, coincidiendo con el decreto golpista del general Abdul Fattah al Sisi, los mandos militares cerraron las principales cadenas del Gobierno destituido (Misr25) y de los salafistas (Al Hafiz y Al Nas) y, durante horas, las emisiones de Al Yazira en Egipto. Por si acaso, censores militares ocuparon también la redacción de la televisión estatal.

El 30 de junio, el IPI (Instituto Internacional de Prensa) distribuía un mensaje de una ONG egipcia defensora de la libertad de expresión, AFTE, denunciando «la campaña más agresiva y mejor organizada de ataques contra los medios privados y gubernamentales en las últimas 48 horas», siguiendo instrucciones del Gobierno de Mursi.

“Ninguna legislación podrá acabar con la piratería digital”

ENTREVISTA IAN HARGREAVES Asesor de David Cameron en temas de propiedad intelectual / El experto apuesta por pequeñas reformas en las normas de propiedad intelectual para potenciar el mercado digital.

V. Moreno, Madrid

La piratería es el mayor enemigo de los derechos de autor y del interés por invertir en el sector digital. Frente a este problema, Ian Hargreaves, catedrático de Economía Digital de la Universidad de Cardiff y asesor del primer ministro británico David Cameron en materia de propiedad intelectual, es rotundo: “Ninguna ley podrá acabar con la piratería digital. Sin embargo, se le puede poner freno”.

El experto cree que la respuesta adecuada pasa por encontrar un equilibrio entre la adaptación al mercado de las empresas y las leyes sobre derechos de autor. “Las compañías de productos y servicios tienen que olvidarse de los antiguos modelos de negocio y adaptarse a las nuevas necesidades, con el apoyo de nuevas normas. Estas empresas deben ampliar el acceso a los contenidos, mejorar la velocidad de descarga y reducir su margen de beneficios para poder ofrecer precios que los usuarios estén dispuestos a pagar”, explica a EXPANSION tras participar en la jornada *Retos y oportunidades de la propiedad intelectual en la era digital*, organizada por Garrigues.

Oportunidad digital

Para paliar éste y muchos otros problemas relacionados con la propiedad intelectual en Reino Unido, Cameron solicitó a Hargreaves en 2010 que revisara el marco legal británico sobre los derechos de autor. Meses después, el profesor universitario presentó el informe *Oportunidad digital: una revisión de la propiedad intelectual y el crecimiento*, en el que apostaba por un cambio tranquilo en la materia, que además podía contribuir, según sus cálculos, al crecimiento de entre el 0,3% y el 0,6% del PIB de Reino Unido hasta 2020, lo que supone entre 5.000 y 8.000 millones de libras (5.800 y 9.300 millones de euros).

“El informe no apuesta por crear una nueva normativa, sino por realizar una serie de pequeñas reformas que per-

Ian Hargreaves (Brunley, 1951) es periodista y catedrático de Economía Digital de la Facultad de Periodismo, Medios y Estudios Culturales en la Universidad de Cardiff (Gales). Es una autoridad en propiedad intelectual y en su adaptación a los nuevos tiempos, razón por la que el primer ministro británico, David Cameron, le convirtió en asesor del Gobierno en esta materia y le solicitó que revisara el marco legal nacional de los derechos de autor.

mitan cambiar el sentido de la balanza. La ley británica se movía por el camino equivocado y se olvidaba de proteger y ayudar a un sector de actividad económica con un enorme potencial. Es necesario llevar a cabo muchos otros cambios, pero ésta es la dirección que todos los países del Viejo Continente deberían seguir en el futuro sino se quieren quedar atrás”.

Entre los aspectos más relevantes del decálogo elaborado por Hargreaves, hay que destacar el cambio de legislación respecto a la copia privada, clarificar los términos y condiciones de los derechos de autor, administrar correctamente el auge de la solicitud de patentes y crear el *Digital Copyright Exchange*, una suerte de mercado digital que

Recomendaciones

● Equilibrar los objetivos económicos y los beneficios de los titulares de derechos frente a los consumidores.

● Impulsar el 'Digital Copyright Exchange', un mercado de compra y venta de licencias protegidas.

“ Las legislaciones sobre propiedad intelectual se centran en proteger modelos de negocio caducos”

“ La UE tiene que mostrar una mentalidad innovadora y crear leyes que ayuden al nuevo sector digital”

“ El marco legal que regula la propiedad intelectual y los derechos de autor quebrará si no es más flexible”

● Permitir el acceso a las obras huérfanas y conceder licencias colectivas para estas creaciones.

● Realizar esfuerzos para reducir los retrasos y administrar el auge de las solicitudes de patente.

sirva para facilitar la compra y venta de las licencias de contenido protegidos por los derechos de autor.

Modelos caducos

“Hasta ahora, las legislaciones sobre propiedad intelectual se han centrado únicamente en proteger modelos de negocio caducos y ampliar constantemente la duración de los derechos de autor. Es importante cambiar la mentalidad, garantizar una seguridad jurídica con límites claros, apoyar a los creadores en la protección de sus derechos y, por último, concienciar a los ciudadanos del valor de la propiedad intelectual”, comenta Hargreaves.

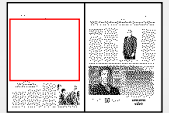
Para el asesor de David Cameron, las palabras claves son flexibilidad, agilidad y adapta-

● Mejorar la accesibilidad del sistema de 'copyright' a las pequeñas empresas y dar asesoramiento legal.

● Garantizar el crecimiento del mercado digital y facilitar la comprensión de la ley de derechos de autor.

ción. “Las leyes actuales en la materia son demasiado rigurosas. Frente a problemas como la piratería, por ejemplo, sólo se habla de sanciones económicas y de aperturas de causas judiciales, como sucede en España. Está claro que hay que perseguir a los infractores, pero no hay que olvidar el nuevo mercado digital, que precisa normas flexibles ante los cambios y que se adapten ágilmente a las necesidades de cada momento”.

El catedrático está convencido de que este cambio es esencial, porque sino “el marco legal que regula la propiedad intelectual y los derechos de autor terminará por quebrar”. El experto piensa, además, que este tipo de reformas podría convertirse una oportunidad única para el desarrollo económico tanto de Reino Unido como del resto de países europeos. “La Unión Europea tiene que mostrar una mentalidad innovadora y crear leyes que se conviertan en un verdadero balón de oxígeno para las empresas de nueva creación. Sólo así podremos plantar cara a Estados Unidos, que cuenta con un marco legal totalmente adaptado al mercado digital”.

RÀDIO

Spotify no perjudica la ràdio musical

La Cope estrenarà al setembre una nova emissora de música, i els oients en podran triar el nom

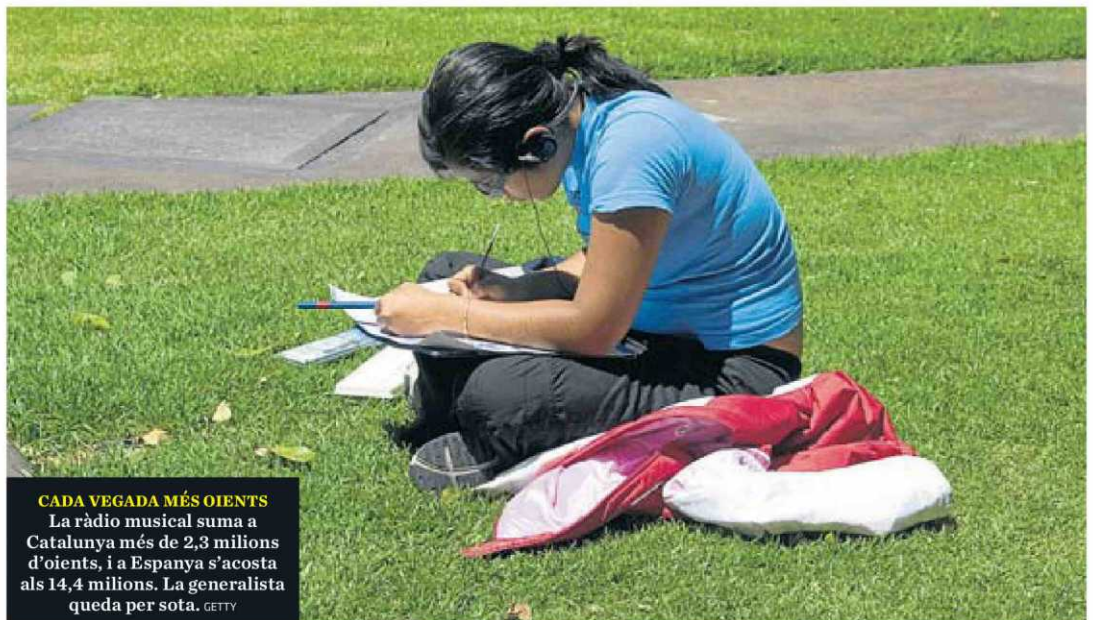
Reportatge

ALBERT CASTELLVÍ ROCA
BARCELONA

La tecnologia fa cada cop més fàcil que qualsevol persona pugui dur a la butxaca tota la música que li agrada. Sembla, d'entrada, que això hauria de ser una mala notícia per a les ràdios musicals, igual que els diaris digitals han contribuït al descens de vendes dels impresos o que les descàrregues de pel·lícules a través d'internet se solen identificar com una de les causes de la disminució del consum de cinema a les sales.

Però res més lluny de la realitat. Segons les dades de l'Estudi General de Mitjans (EGM) fetes públiques dijous, la ràdio musical té ara, al conjunt d'Espanya, 14.386.000 oients, mentre que fa cinc anys –a la segona onada del 2008, pocs mesos abans que comencés a funcionar Spotify, el sistema de música en *streaming* més estès– en sumava 10.417.000. Això suposa un increment de més del 38%, clarament superior al que han experimentat, en el mateix període, les ràdios generalistes, que és de tot just el 7,3%: dels 11.349.000 oients que tenien fa cinc anys han passat a 12.138.000.

En el cas de Catalunya, i agafant com a referència les dades del Baròmetre –l'EGM no ofereix les xifres històriques per territoris–, també s'observa una tendència a l'alça, si bé no tan pronunciada. Així, el maig del 2009 –la primera vegada que es va publicar l'estudi– la ràdio musical acumulava 1.997.000 seguidors, i el novembre de l'any passat –just abans de la fusió amb l'EGM– havia arribat als 2.293.000, un 14,8% més. Tot i que ara el recompte es fa de manera diferent, i per tant la comparació pot ser que no sigui del tot precisa, la tendència a l'alça es manté, i

CADA VEGADA MÉS OIENTS
La ràdio musical suma a Catalunya més de 2,3 milions d'oients, i a Espanya s'acosta als 14,4 milions. La generalista queda per sota. GETTY

en aquesta última onada la ràdio musical ja sumava a Catalunya 2.313.000 oients.

La família creix

Davant d'aquesta bona salut de les ràdios musicals, el grup Cope ha decidit ampliar la seva presència en aquest àmbit. Així, el 2 de setembre és previst que posi en marxa una nova emissora musical que, segons avançava la setmana passada el portal Megatele, estarà pensada per al públic jove i basarà la programació en els últims èxits de la música pop i comercial. Ara per ara, aquesta nova ràdio no té nom, ja que la Cope deixarà aquesta decisió en mans dels oients: dilluns vinent la cadena obrirà un espai a la seva web perquè l'audiència pugui fer-hi arribar

les seves idees sobre com s'hauria de dir l'emissora.

La nova ràdio serà la quarta del grup i la tercera musical: a banda de l'emissora generalista, la Cope opera actualment Cadena 100 –la quarta més escoltada a Espanya de les musicals, amb 1.797.000 oients– i Rock FM –més minoritària, però que en els últims dos anys ha multiplicat per dos i mig la seva audiència i ja arriba a 706.000 persones. Per posar en marxa aquesta nova emissora, la Cope utilitzarà la setantena de freqüències que pertanyen al grup Vocento i que la ràdio de la conferència episcopal opera des del març, quan ABC Punto Radio va deixar d'emetre la seva programació pròpia per oferir els mateixos continguts que la Cope. —

Augment
El consum de ràdio musical a Espanya creix més que el de la generalista

Les ràdios musicals més escoltades a Catalunya

EMISSORA	OIENTS
1 Los 40 Principales	398.000
2 Flaix FM	320.000
3 RAC105	283.000
4 Ràdio Flaixbac	272.000
5 Europa FM	263.000
6 Cadena Dial	242.000
7 Cadena 100	222.000
8 M80	156.000
9 Radio TeleTaxi	142.000
10 Màxima FM	116.000
11 Kiss FM	89.000
12 Radio 3	46.000
13 Radio RM	38.000
14 Catalunya Música	38.000
15 Radio Oïe	37.000

FONT: EGM BARÒMETRE (SEGONA ONADA 2013)

Sentencia / Derechos a la intimidad y el honor

La Duquesa le sale cara a Tele5

La Justicia condena a Telecinco a pagar 300.000 € a la duquesa de Alba por emitir una conversación privada que ya le costó al canal una sanción de la misma cantidad

EDUARDO FERNÁNDEZ / Madrid

Las sentencias favorables a la duquesa de Alba parecen querer rivalizar en número con los títulos que ostenta. Según pudo saber EL MUNDO, Cayetana Fitz-James Stuart ha vuelto a ganar a Telecinco en los tribunales, una vez más a razón de 300.000 euros en concepto de indemnización.

La grabación de un diálogo que Alfonso Díez mantenía a través de su móvil, así como los posteriores comentarios vertidos en la cadena de Mediaset España, «vulneran gravemente los derechos a la intimidad y el honor» de la pareja, por lo que un juzgado de Sevilla ha condenado a pagar 300.000 euros al grupo de comunicación, una sentencia contra la que cabe recurso de apelación ante la Audiencia Provincial.

Díez hablaba por teléfono en el ámbito privado cuando sus palabras fueron registradas. La pareja de la duquesa se expresaba en términos cariñosos como «colorina» para hablar con su interlocutora. Los micrófonos captaron el audio y Telecinco lo emitió a través del ya extinto programa *La noria*, que remató esa emisión con un «análisis de la unión matrimonial», tal y como recoge el fallo al que ha tenido acceso este diario.

En la tertulia de *La noria*, los colaboradores del programa pronunciaron frases relacionadas con la pareja como por ejemplo «tiene que haber penetración». La sen-

tencia es tajante sobre esa edición del espacio televisivo de agosto de 2011: «No se trataba más que de ridiculizar a los demandantes, haciéndoles objeto de mofa, escarnio y cachondeo».

Telecinco reincidió al emitir la conversación y comentarla, ya que la cadena había sido condenada previamente por un caso similar: en septiembre de 2009, el pro-

grama *Sálvame diario* la recogió, aderezada igualmente por opiniones en plató. Ese atrevimiento ya le costó a Telecinco otros 300.000 euros, según la sentencia de la Audiencia Provincial. Para ser firme, el veredicto sólo depende de que el Tribunal Supremo resuelva el recurso de casación.

La nueva sentencia da de nuevo la razón a los demandantes. Así,

la duquesa de Alba se convierte en el personaje público que más dinero le cuesta a Telecinco a través de sus demandas.

Es más, anteriormente la Justicia avaló a Fitz-James Stuart a propósito de la aparición en los medios de comunicación de una hipotética relación de la duquesa con Antonio el Bailarín. Sus demandas a *Interviú*, Telecinco

(*Aquí hay tomate*) y Antena 3 (*Dónde estás corazón*) se saldaron en tres indemnizaciones de 90.000 euros cada una, ante las que ya no cabe recurso alguno.

Con la nueva sentencia, que cifra el daño en 300.000 euros, la cantidad total destinada por Telecinco a reparar los daños causados a la duquesa ascenderían a 690.000 euros, «cifras récord» según todas las fuentes jurídicas consultadas por este diario.

Cierto es que la asamblea parlamentaria del Consejo de Europa ya solicitaba en su resolución 1165 a los distintos gobiernos comunitarios «prohibir el hecho de seguir o de perseguir a una persona para fotografíarla, filmarla o grabarla, de forma que no pueda gozar, en la esfera de su vida privada, de la intimidad y tranquilidad normales».

«Ya era hora de que los jueces dicten sentencias disuasorias para que no se atente contra el derecho a la intimidad. Estamos hablando de un tema civil, pero es un hecho muy grave», asegura Javier Saavedra, abogado de la pareja demandante. Saavedra agre-

ga además: «Toda cantidad recibida por la duquesa a partir de indemnizaciones judiciales las destina a obras de caridad». Fuentes jurídicas de Mediaset España,

Alfonso Díez y la duquesa de Alba, rodeados de medios a su llegada a un restaurante.
EFE

consultadas por EL MUNDO, señalan: «Todavía no hemos recibido notificación alguna de esa nueva demanda».

Eugenia Martínez de Irujo, hija de la duquesa de Alba, también ganó en los tribunales a Telecinco, así como a Antena 3, en sendas sentencias del Supremo a su favor y contra las cadenas por intromisión en su vida privada.

Las productoras que contrate Canal 9 deberán trabajar allí y en valenciano

RTVV descarta licitar franjas horarias y sacará a concurso toda su programación

Javier Alfonso VALENCIA.

La nueva Radiotelevisión Valenciana (RTVV) sacará a concurso antes de que acabe julio gran parte de su programación de los próximos dos años y medio, excluidos los informativos y las retransmisiones deportivas, por un importe de varias decenas de millones de euros, en una licitación dividida en tres o cuatro lotes agrupados por tipos de programas. Con el fin de promocionar la industria audiovisual valenciana y rentabilizar los activos de RTVV, las bases del concurso obligarán a las empresas adjudicatarias a utilizar los platós y los equipos de Canal 9 para sus grabaciones y emisiones en directo, con el correspondiente pago por alquiler. Además, toda la programación subcontratada deberá ser en valenciano, lo que garantiza la participación de periodistas y actores de la Comunitat y cumple uno de los objetivos fundacionales de RTVV, que es la promoción de la lengua propia. Solo las películas, cuyos derechos se adquieren a través de la Forta (federación de televisiones autonómicas), se emitirán en castellano.

Según han revelado a *elEconomista* fuentes de la empresa pública, la presidenta y directora general, Rosa Vidal, ha descartado la idea inicial de subcontratar franjas horarias de programación, tras constatar la poca acogida que había tenido en las productoras interesadas en trabajar para la televisión pública valenciana. Así, RTVV mantendrá el control absoluto sobre la parrilla, diseñará la programación considerada de interés público, que es prácticamente toda, y subcontratará lo que no sean informativos, deportes y películas.

El importe total del concurso está por definir, pero absorberá buena parte de los 68 millones de eu-

Sede de Radiotelevisión Valenciana (RTVV), en Burjassot (Valencia). GUILLERMO LUCAS

Será un concurso millonario, de tres o cuatro lotes de programación hasta finales de 2015

ros anuales que recibirá RTVV como subvención de la Generalitat para la programación de servicio público, tal como establece el contrato-programa aprobado por el Gobierno de Alberto Fabra, que incluye 1,5 millones más al año para inversiones. Las productoras tendrán casi dos meses -52 días- para presentar sus proyectos, y las adjudicaciones, si se cumplen las previ-

siones, se producirán en octubre o noviembre de este año.

El concurso se dividirá en tres o cuatro lotes que agruparán tipos programas (infantiles, series de ficción, concursos...) y cada lote abarcará todo el tiempo del contrato-programa, hasta el 31 de diciembre de 2015. Eso no quiere decir que cada programa tenga que durar más de dos años, sino que las productoras deberán proponer uno o varios programas para todo ese período.

Cómo se financiará

El pago de estos contratos se hará con cargo a los 68 millones de presupuesto anual que tendrá RTVV para programación de interés general, procedentes de la Generalitat. No obstante, se premiará a las

productoras que aporten patrocinadores para rebajar el coste de sus espacios. Los ingresos por patrocinio se repartirán entre la empresa pública y la productora privada. Con los patrocinios, la publicidad y el alquiler de platós, la empresa que dirige Rosa Vidal tendrá ingresos adicionales a los de la subvención.

Aunque no se liciten franjas horarias, la estrategia de la nueva RTVV contempla la emisión de programación de terceros, con dos condiciones inexcusables: que Canal 9 considere adecuado el programa propuesto y que se presente con financiación propia asegurada. Para este tipo de propuestas y otras novedades que puedan surgir, la dirección de RTVV ha dejado fuera del concurso parte de sus horas de emisión.

Naranjazos

**Javier
Alfonso**

Delegado en la C. Valenciana

QUIÉN MANDA EN LA NUEVA TELEVISIÓN VALENCIANA

Después de un inicio de verano políticamente aciago, el vicepresidente y portavoz de la Generalitat, **José Císcar**, deseará estar de vacaciones el día que **Rosa Vidal** anuncie que RTVV no va a despedir el 31 de agosto a los aproximadamente 200 técnicos incluidos en el ERE, por mucho que Císcar haya dicho por activa y por pasiva que “el ERE no admite modificaciones” o que “va a ejecutarse sin replanteamiento”. La presidenta ejecutiva y directora general de la refundada televisión pública ya adelantó a los pocos días de tomar el mando que sin esos técnicos Canal 9 iría “a negro”, y también ha reiterado que eso no va a ocurrir.

Para que eso no ocurra, RTVV debería contratar el servicio técnico con una empresa externa, lo que exige que convoque un concurso público, cosa que no ha podido hacer porque el contrato programa que la ley obligaba a tener aprobado el pasado mes de octubre fue validado por la Generalitat el viernes pasado, con nueve meses de retraso.

La decisión final sobre esos despidos no depende de Rosa Vidal, pero mucho menos de Císcar o de **Alberto Fabra**. La decisión será del consejo de administración de RTVV, a propuesta de su directora general, según establece la ley 3/2012 de Estatuto de Radiotelevisión Valenciana. Ley que en su artículo 6.2 dice que la empresa pública “estará dotada de autonomía en su gestión y actuará con independencia funcional respecto del Consell y de la restante Administración de la Generalitat”. Renunciar al mando a distancia después de casi dos décadas no es fácil, pero es lo que prometieron. El pulso entre Císcar y Vidal debe resolverse a favor de la no injerencia, por el bien de la televisión pública. Además, la jefa sabrá lo que hace, pues se arriesga a ser despedida si no cumple el presupuesto.

Eso, siempre que la Sala de lo Social del Tribunal Superior de Justicia no anule el ERE, porque en ese caso el problema no sería de Vidal ni del consejo de administración, sino del Consell, que amenaza con el cierre de RTVV. Sin cajas, sin tele... ¿Qué será lo próximo, la Feria?

CIBERP@IS

Altavista echa el cierre

El primer motor de búsqueda de los noventa fue destronado por Google en 2001

ROSA JIMÉNEZ CANO
Madrid

Sin nostalgia ni miedo. Marissa Mayer se ha propuesto dar un vuelco en Yahoo! Desde su llegada ha comprado Tumblr, Stamped para contenidos móviles, el servicio de videoconferencia On the Air, Alike para hacer sugerencias basadas en la localización; los selectores de contenidos Snip it y Summly; el editor de vídeos Qwiki y el administrador de correo Xobni.

A la vez, ha decidido cerrar 11 servicios, como alertas de RSS, Citizen Sports o Foxy Tunes, aunque entre todos destaca un hito de la historia de Internet: Altavista, el buscador número 1 a finales de los noventa, que destronó, paradójicas de la vida, a Yahoo! con su búsqueda motorizada.

El primer buscador como se entienden en la actualidad dice adiós hoy, 8 de julio, con una ínfima cuota de mercado. Cuenta con 480.000 páginas visitas diarias frente a los 8.500 millones que sirve Google.

Altavista, que no sonará demasiado a los menores de 20 años, nació en 1995 de manos de una factoría de nombre Digital. Paul Flaherty, fundador, decidió llamarlo así por su pueblo de origen, Palo Alto. Allan L. Jennings, responsable del invento, le explicaba a *The New York Times* la magnitud de su poder: podía acceder hasta a 30 millones de páginas. En su primer año pasaron de 30.000 peticiones al día a más de dos millones y medio. Un año después, 80 mi-

El fundador de Yahoo!, Jerry Yang, compró Altavista. / KIM WHITE

Su poder consistía en sumar páginas para después rastrearlas

llones (Google hoy más de 5.000 millones).

Compaq, el fabricante de ordenadores en manos de HP, adquirió Altavista en 1998. Después Yahoo!, con Jerry Yang al frente, lo añadió a su catálogo en 2003. También adquirieron otro buscador, Alltheweb.

Para muchos fue un error.

¿Para qué querían dos portales con sus respectivos motores de búsqueda? Todo tenía su razón de ser. La justificación fue su poderosísima araña, como se denominaba al motor de búsqueda siguiendo la metáfora de entender Internet, como la web, telaraña en inglés. Su gran valor residía en tener monitorizados hasta 13.000 foros de Internet con capacidad de rastrear hasta 1.000 hilos de conversación.

Yahoo! era un directorio manual sobre el que buscar; las páginas tenían que estar dadas de alta previamente. Altavista sumaba páginas para después rastrearlas, de ahí su poder.

En un mercado muy fraccionado (Lycos, Excite, Webcrawler, Alltheweb...) Altavista era el buscador líder en 1999 con el 11,4% del total. En aquella época, los buscadores eran para el internauta una herramienta tan importante como lo es hoy, pero para sus empresas eran unas máquinas de perder dinero. Tuvo que llegar Google para relacionar búsquedas con publicidad relacionada.

La decadencia de Altavista coincidió con el surgimiento de Google en 1998, pero hasta febrero de 2001 no se produjo el cambio de líder. Google cuenta hoy con el 66,5% de las búsquedas, un poder que jamás tuvo nadie; seguido de Bing (17,3%), de Microsoft, y el mismo Yahoo! (11%).

En la misma época del reinado de Altavista, España tenía dos célebres *copycats*, Olé y Ozú. Los nombres eran toda una declaración de intenciones, prometían sabor local, aunque el primero aseguraba que el nombre cañí eran solo siglas: Ordenamiento de Links Especializados. Nació el 1 de enero de 1996 y tres años después firmaron un acuerdo para integrarse con Terra, el portal de Telefónica, por 3.000 millones de pesetas (18 millones de euros).

Su competidor Ozú, ofrecía cuentas de correo que han estado activas hasta hace poco, noticias, juegos y zonas temáticas. Cerró el pasado otoño después de formar parte de los portales del grupo Vocento. En Internet, la vanguardia dura un instante.

EL SIMBÓLICO CIERRE DE LA TV PÚBLICA GRIEGA

Antonio Papell

Periodista

El periodista Rafael Jorba publicó hace unos días un clarividente artículo sobre el súbito cierre de la televisión pública griega (ERT), impuesto por el primer ministro Andonis Samarás, y que provocó la salida del socio menor de la coalición de Gobierno, Izquierda Democrática (Dimar, 14 diputados en un parlamento de 300). La medida fue cuestionada por el Consejo de Estado, que ordenó el restablecimiento de la señal, sin que el jefe del Ejecutivo acatará la orden. Bruselas se ha cuidado de aclarar que no recomendó el cierre pero se ha apresurado de inmediato a convalidarlo, sin la menor reserva moral ni ideológica.

Con independencia de que sobreviva o no la coalición residual formada por la conservadora Nueva Democracia (ND, 125 escaños) y por el socialista Pasok (28 escaños), que reúnen una precaria mayoría de 153 diputados y que mantienen una disputa sobre la reviscencia de un nuevo ente público de comunicación (el NERIT, Nueva Radio, Internet y Televisión de Grecia), es claro que el cierre brutal, sin preaviso, de todo el audiovisual público tiene una fuerte carga ideológica, vin-

culada a la exigencia de la 'troika' de que el Estado griego prescindiera de 2.000 funcionarios más antes de que concluya julio (ERT tenía 2656 funcionarios, con lo que se colmaba sobradamente la exigencia). La medida ha sido calificada de "golpe de Estado" por el líder opositor Alexis Tsipras, líder de la coalición Syriza. Y, como dice Jorba, la medida "da la razón a aquellos economistas que desde el inicio de la crisis, así en Grecia como en el conjunto de la UE, venían argumentando que el problema de fondo no es la economía sino la ideología: las reformas estructurales no se utilizan sólo para descargar el exceso de peso del modelo social, sino para desregularlo en clave de política neoliberal". Porque, como dijo el líder parlamentario de Dimar al anunciar la ruptura, "no estamos hablando sólo de una televisión, estamos hablando de democracia". La normativa europea sobre televisión —lo recordaba también Jorba, las directivas Televisión sin fronteras de 1989 y Servicios de Comunicación Audiovisual de 2010, contemplan la coexistencia de los sistemas audiovisuales estatales, de fuerte tradición en toda Europa, y de los operadores privados.

El cierre brutal y sin aviso previo de la TV pública griega tiene una fuerte carga ideológica

Al audiovisual público le corresponde la gestión del pluralismo informativo, proporcionar voz a las minorías y equilibrio a la hora de suministrar elementos informativos como nutrientes de la opinión pública. El audiovisual público debe dar a la sociedad lo que el mercado no le proporciona porque no obtiene con ello suficiente rentabilidad: información completa y neutral, plataforma para el contraste de ideas y la controversia política, cobertura universal, difusión de valores constitucionales de solidaridad y pluralismo, etc. En la práctica, el audiovisual público tiende a abandonar las áreas del entretenimiento, cubiertas por el privado, y se concentra en proporcionar a la ciudadanía aquellos materiales que responden a la demanda existente de información y de cultura. Difícilmente se podría negar el efecto del audiovisual público en los ámbitos de la difusión cultural y de la cohesión social en países como España, a pesar de los errores que hayan podido cometerse (sobre todo en las autonómicas) y de cierta desorientación en los desarrollos. Detrás del cierre del audiovisual griego, están las mismas pulsiones que fomentan desde Bruselas

en España la privatización de la Sanidad pública o la reducción del sistema de pensiones para dar entrada paulatina a un régimen complementario de fondos privados. Detrás de las estrategias de salida de la crisis no sólo está la racionalización de nuestra opulencia, sino también la tesis neoliberal del 'estado mínimo', que desemboca en la postergación de los menos favorecidos, que necesitan el apoyo inicial del Estado para arrancar su trayecto vital con auténtica igualdad de oportunidades. En este sentido, es muy importante clarificar el debate ideológico para que nadie se llame a engaño: tan legítimo es pretender ese 'estado mínimo' que, por ejemplo, postula el *Tea Party* republicano en USA, como propugnar el 'estado suficiente' que pretende el Partido Demócrata o la socialdemocracia en Europa. Pero no resultaría legítimo desbordar con oportunismo los programas electorales de los partidos a socapa de la crisis. En otras palabras, ni la coalición de gobierno griego está legitimada para desmantelar elementos vitales del Estado, ni aquí sería aceptable que se cambiase el modelo no consensuado, con el argumento, en ambos casos, de que hay que recortar gastos para cumplir los planes que nos dictan desde Bruselas. La transferencia de soberanía a la UE es la que es, y no parece oportuno ampliarla mientras no se reduzca el grave déficit democrático de la construcción continental.

Definitivament s'han begut l'enteniment

Albert Biescas *President Sectorial Nacional de Comunicació Audiovisual d'ERC*

Fa uns dies es va anunciar un ERO a la CCMA (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals), un fet que feia temps vèiem a venir i que alguns es pensaven que no arribaria mai.

Un ERO portat a terme únicament i exclusivament per CiU, com així va quedar demostrat en la votació del Consell de Direcció. Si l'aprovació del pressupost per a la Corpo va ser per cinc vots a favor i una abstenció, en aquesta ocasió ha estat el vot de qualitat del president, Brauli Duart, que ha hagut de desfer l'empat: PSC i PP van votar en contra. I com ho demostra, també, l'argumentari que CiU va fer arribar als seus militants el mateix dia de presentació de l'ERO.

Han tancat el gruix del Canal 33, han rescindit els contractes amb les productores associades, han eliminat les corresponsalies de Cat Ràdio i delegacions de TV3, tot en funció d'un pla preestablert per preparar-se legalment per fer l'ERO, que ara ja està clar que sempre ha estat la primera opció.

Un ERO no per qüestions econòmiques sinó polítiques, com s'ha demostrat des del canvi de la Llei de la Corpo i la composició del nou Consell de Direcció. I com ho demostra, també, que es continuï amb la remodelació dels platós d'informatius.

L'únic argument econòmic de CiU és que calia fer-ho perquè els treballadors s'havien negat a equiparar-se amb les escales salarials de la funció pública de la Generalitat, però el cert és que aquesta ha estat només una proposta sense fonaments i llançada de cara a l'opinió pública.

Va ser la representació de la direcció la que fa un mes va proposar aparcar els temes econòmics, que eren els de posicions més allunyades, i tractar altres temes de la negociació.

El Sr. Duart no ha aparegut mai en les negociacions dels convenis col·lectius de TV3 i Catalunya Ràdio i ha rebutjat en totes les ocasions, en què se li ha demanat, la petició dels comitès d'empresa per reunir-se amb el Consell de Govern de la CCMA i estudiar conjuntament les mesures d'estalvi necessàries per la viabilitat futura de l'empresa. Com tampoc ha atès les peticions sindicals per regular els sous astronòmics i els complements salarials no previstos en el conveni i atorgats discrecionalment per la direcció que han suposat en el 2010 una despesa de més de sis milions d'euros per Televisió de Catalunya.

El Consell de la CCMA no ha fet cas de la recomanació unànime dels grups parlamentaris, feta a la darrera sessió de control, en el sentit que les dues parts havien d'apostar clarament per la via de la negociació.

Amb aquesta ruptura unilateral i sense fonament, la direcció de la CCMA està demostrat que s'ha decidit a aplicar un pla que no té justificació empresarial ni laboral, i que deriva només d'opci-

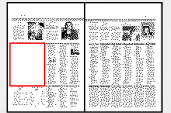
ons ideològiques i polítiques, dels xantatges del govern de Madrid per la flexibilització del dèficit i per l'afinitat de CiU amb determinats interessos mediàtics privats.

Tenim la consulta en el nostre punt de mira, però potser arribarem amb unes estructures, considerades d'estat, debilitades. Si continuem per aquest camí, no solament haurem de construir un nou país sinó unes noves estructures com la dels mitjans de comunicació públics.

La CCMA ha sofert una retallada salarial entre el 20% i el 25% des del 2011. En només tres anys a TV3 i Catalunya Ràdio s'han retallat un terç el pressupost, que ha passat de 330 milions el 2010 als 225 previstos per aquest any (recordeu que estem amb uns pressupostos prorrogats i que aquests 225 milions estan pensats sobre el 0,7% de dèficit, un percentatge que tant ERC com CiU demanen augmentar i que, per tant, s'hauria de reflectir en el pressupost de la CCMA), una retallada que no ha patit cap altra administració pública, com així ho va reconèixer el president Mas, el 30 de maig passat, quan va dir que s'havia reduït la CCMA més que la mitjana de tot el pressupost.

Hi ha propostes per sortir d'aquesta situació i fer viable la Corpo, però fa falta algú a l'altra banda de la taula que vulgui escoltar i negociar. S'ha de retirar l'ERO, negociar amb els representants dels treballadors i accelerar la modificació de la Llei de la CCMA perquè aquesta torni a dependre del Parlament i no del govern.

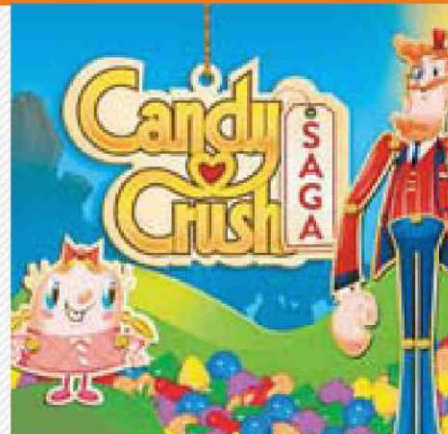
Si no és això, no ens en sortirem.

rànquings

'Pronto', la revista més llegida a Catalunya

La revista *Pronto* és la que actualment té més lectors a Catalunya, segons les dades de l'Estudi General de Mitjans (EGM) fetes públiques la setmana passada. Aquesta capçalera supera amb escreix el mig milió de lectors cada setmana, i aconsegueix un avantatge clar sobre la segona publicació del rànquing, *Muy interesante*, que té 435.000 lectors cada mes. Completa el podi *Hola*, amb 400.000 lectors. El castellà té el domini pràcticament absolut pel que fa al consum de revistes a Catalunya i, de fet, de les vint publicacions més llegides només una, la del RACC, aporta lectors en català -la publicació s'edita en tots dos idiomes-. Segons el mateix estudi, 3.181.000 catalans llegeixen revistes, especialment de periodicitat mensual.

King ja supera Zynga en nombre d'usuaris

Feia temps que la companyia californiana Zynga encapçalava la llista de desenvolupadors d'aplicacions amb més usuaris a Facebook. Molts dels seus jocs, especialment *FarmVille*, *CityVille* i altres que han seguit aquesta mateixa línia, han ocupat durant molts mesos les primeres posicions del rànquing dels més populars en aquesta xarxa social, però recentment s'han vist superats per l'última creació de King, *Candy Crush Saga*, que en poques setmanes va aconseguir superar els 40 milions d'usuaris arreu del món i enfilarse fins al primer lloc. Aquest joc ha catapultat la companyia europea fins a la primera posició del rànquing de desenvolupadors, en el qual ja suma 2,5 milions d'usuaris més que la seva principal competidora. En qualsevol cas, però, Zynga manté una comodíssima segona posició.

Revistes més llegides a Catalunya

01	Pronto (setmanal)	570.000
02	Muy interesante (mensual)	435.000
03	Hola (setmanal)	400.000
04	Lecturas (setmanal)	368.000
05	Racc Club (mensual)	363.000
06	National Geographic (mensual)	321.000
07	Saber Vivir (mensual)	196.000
08	Vogue (mensual)	176.000
09	Cuore (setmanal)	161.000
10	National Geographic Historia (m.)	149.000

FONT: EGM BARÒMETRE CATALUNYA (SEGONA ONADA 2013)

L'exèrcit intenta controlar la premsa i el relat del cop

KAREEM FAHIM
THE NEW YORK TIMES

EL CAIRE

Mentre els soldats i la policia disparaven divendres contra els seguidors del president Mursi, una de les televisions públiques egípcies emetia un programa religiós que recomanava als espectadors respectar la gent gran. En una altra de les cadenes de l'estat, un policia assegu-

rava en una entrevista que el seu departament estava treballant nit i dia per "protegir la gent".

Des que dimecres els militars, que van prometre que no exclourien ningú del futur d'Egipte, van derrocar Mursi, la pressió sobre els mitjans d'informació per intentar controlar la narrativa del cop no ha parat de créixer. S'han tancat cadenes de televisió –inclosa la delegació local d'Al-Jazira– i una de les emissores dels Germans Musulmans. Se n'han confiscat els equípaments i s'ha empresonat periodistes. Fins i tot el to de les cadenes públiques sembla que hagi canviat en només uns dies. "És l'evidència més

Els diversos grups opositors mantenen les protestes a la plaça Tahrir. AMR ABDALLAH DALSH / REUTERS

clara del retorn dels militars a un estat policial en la pitjor de les formes possibles", assegura Mohamed Abdel-Razek, un periodista de 28 anys que treballava per a la cadena dels Germans Musulmans, Misr 25.

La repressió sobre els mitjans de comunicació, desplegada a una velocitat molt ben orquestrada, és una altra demostració de com és de profunda la caiguda dels islamistes. Quan la televisió egípcia ha deixat de cobrir les protestes dels partidaris de Mursi, els islamistes han hagut de recórrer a internet per difondre les imatges multitudinàries de les seves concentracions.

Activistes de drets humans han condemnat la clausura de mitjans. Tot i que la majoria de periodistes detinguts els primers dies ja estan en llibertat, aquesta repressió ha vestit d'un aire marcial una transició que els militars deien que no te-

nien intenció de liderar. Una vegada més s'estén la sensació que Egipte continua indefugiblement atrapat en el passat.

L'exèrcit ha començat a acusar els mitjans estrangers de difondre "informacions falses". Durant una transmissió en directe de la cadena nord-americana CNN, els soldats van aturar el corresponsal, que explicava els xocs violents al centre del Caire, i li van confiscar la càmera. Després que la BBC informés de la mort d'alguns manifestats pro Mursi per trets dels soldats, una font de l'exèrcit va assegurar a un diari egipci que hi havia mitjans estrangers "incitant a la sedició" contra els militars. També un periodista d'un mitjà local privat reconeix -des de l'anonimat- que ha rebut ordres de no informar de les protestes pro Mursi i d'atribuir sempre la violència als islamistes. —

POLÈMICA

TVE no emet la protesta d'estudiants a Wert per «minoritària»

EL PERIÓDICO
BARCELONA

El 4 de juny, un grup d'universitaris van negar la salutació al ministre d'Educació, José Ignacio Wert, en l'entrega dels premis nacionals de fi de carrera, com a protesta contra la reforma educativa. La plantada va ser notícia en els informatius de totes les cadenes..., menys en els de TVE-1. Dissabte passat, un mes després del fet, a l'espai RTVE responde. El programa de la Defensora (La 2) es va donar la resposta oficial: la informació no es va veure «per no deixar de ser una protesta més», i «de caràcter molt minoritari, comparada amb altres».

En un text escrit a la pantalla sobre fons blau (cap responsable dels Serveis Informatius va donar la cara), es justificava que «els recursos de TVE no són il·limitats», i que com que aquell dia hi havia convocats tres actes del Ministeri d'Educació, el de la plantada a Wert no s'havia cobert, de manera que no se'n tenien imatges. Això sí, en l'escrit es reconeix que es podrien haver comprat a una productora, però que, «després de consultar-ho amb l'Edició del Telediario 2, es va optar per no comprar-les».

Dies abans, TVE també va ser criticada per la poca informació que va donar dels xiulets contra els Prínceps d'Espanya al Liceu de Barcelona. Però aquest tema no es va tocar dissabte a RTVE responde. El programa de la Defensora. ≡

POR FALTA DE INTERÉS DEL PÚBLICO

La BBC suspende su programación en 3D

La cadena británica BBC ha anunciado la suspensión de su programación de contenidos en 3D, al menos hasta 2016, por "falta de interés del público". Según Kim Shillinglaw, la audiencia encuentra "bastante molesto" este servicio. El canal dejará de emitir el contenido tridimensional a finales de año, y no tiene pensado retomarlo al menos hasta 2016. "Veremos qué ocurre cuando termine la recesión y se compren más televisores con 3D", indica.